

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ
આર/ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૧૭/૨૦૨૫
[આર/એફ.એ./૧૭/૨૦૨૫ માં તા.૧૬/૧૨/૨૦૨૫ રોજના હુકમની કાર્યવાહી
પરની નોંધ પર]

=====

શિવાંગ અશ્વિનભાઈ ભટ્ટ
વિરુદ્ધ
મહિમા શિવાંગ ભટ્ટ તે હસમુખભાઈ બાબુભાઈ મેહતાની પુત્રી

=====

ઉપસ્થિતિ:
અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ વતી ઈવોલ્વ ગ્લોબલ (૧૭૬૮૬) વતી સુશ્રી તનાયા
શાહ
સામાવાળા(ઓ) નં.૧ વતી શ્રી એમ.બી. ગોહિલ (૨૭૦૨)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિષા એમ. ઠાકોરે

તારીખ: ૧૩/૦૧/૨૦૨૬

મૌખિક હુકમ

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન દ્વારા જાહેર)

૧. સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની શીર્ષકવાળી નોટ, અન્ય બાબતોની સાથે, એ દર્શાવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૬.૧૨.૨૦૨૫ ના મૌખિક ચુકાદાના ફરરા જર ની છેલ્લી ચોથી લીટીમાં રહેલા નિર્દેશમાં સુધારો કરવાની જરૂર છે અને અપીલકર્તા-પતિને ૨૦ મહિના (એટલે કે રૂ. ૭૫,૦૦૦/- પ્રતિ માસ) ના બદલે ૩૦ મહિનામાં વહેંચાયેલ રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦/- નું એસ.આઈ.પી. (SIP) રોકાણ, એટલે કે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- પ્રતિ માસ રોકાણ કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવે.

૨. પ્રતિવાદીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી એમ. બી. ગોહિલને સદર વિનંતી સામે કોઈ વાંધો નથી.

૩. અપીલકર્તા-પતિની વિનંતી સ્વીકારવામાં આવે છે.

૪. સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની શીર્ષકવાળી નોટ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તારીખ ૧૬.૧૨.૨૦૨૫ ના મૌખિક ચુકાદાના ફરરા જર ની છેલ્લી ચોથી લીટીમાં રહેલા નિર્દેશમાં, “તેણીના નામે અન્ય રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦/- નું એસ.આઈ.પી. રોકાણ ૨૦ મહિનામાં વહેંચાયેલું, એટલે કે રૂ. ૭૫,૦૦૦/- પ્રતિ માસ રોકાણ કરવામાં આવશે”, તેના બદલે હવે “પુત્રી “મિલોની” ના નામે અન્ય રૂ.

૧૫,૦૦,૦૦૦/- નું એસ.આઈ.પી. રોકાણ ૩૦ મહિનામાં વહેંચાયેલું, એટલે કે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- પ્રતિ માસ રોકાણ કરવામાં આવશે” તે રીતે વાંચવામાં અને બદલવામાં આવશે.

૫. જરૂરી સુધારો કર્યા બાદ નવું રીટ જારી કરવામાં આવે. મૌખિક ચુકાદાના બાકીના નિર્દેશો યથાવત રહેશે.

૬. સ્પીકિંગ ટુ મિનિસ્ટ્રસ માટેની નોટનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન)

(ન્યાયમૂર્તિ નિષા એમ. ઠાકોરે)

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ
આર/ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૧૭/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિરલ આર. મેહતા

=====		
અહેવાલ કરવાની મંજૂરી	હા	ના

=====

શિવાંગ અશ્વિનભાઈ ભટ્ટ

વિરુદ્ધ

મહિમા શિવાંગ ભટ્ટ તે હસમુખભાઈ બાબુભાઈ મેહતાની પુત્રી

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ વતી ઇવોલ્વ ગ્લોબલ (૧૭૬૮૬) વતી સુશ્રી તનાયા શાહ

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ વતી શ્રી એમ.બી. ગોહિલ (૨૭૦૨)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિષા એમ. ઠાકોરે

તારીખ: ૧૬/૧૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન દ્વારા જાહેર)

૧. ફેમિલી કોર્ટ, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ એક્ઝેક્યુશન પિટિશન નં.૨૩/૨૦૨૧ માં આંક ૧ અને ૧૮ (ત્યારબાદ "વાદગ્રસ્ત હુકમ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની નીચે ૧૮.૧૦.૨૦૨૩ ના સામાન્ય આદેશ સામે શીર્ષકવાળી અપીલ પસંદ કરવામાં આવે છે. વાદગ્રસ્ત હુકમના આધારે,

અપીલકર્તાની અરજીને આ આધાર પર નકારી કાઢવામાં આવે છે કે સામાવાળાને મિલકત સંબંધિત ત્યાગ/શરણાગતિના ખતને અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપી શકાતો નથી, જેમ કે ફ્લેટ નં. ૪૦૧-૧૫૫, ડ્વેલિંગ પ્લોટ નં. ૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, સંદેશ પ્રેસ નજીક, બોડકદેવ, અમદાવાદ (ત્યારબાદ "મિલકત" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે).

૨. નારાજ હોવાને કારણે, અપીલકર્તાએ શીર્ષકવાળી અપીલને પસંદ કરી છે. સગવડતા માટે, અહીં પક્ષકારોને એચ. એમ. પી. નં. <આઈ. ડી. ૧> (ત્યારબાદ "અરજી" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) માં તેમની સ્થિતિ અનુસાર સંદર્ભિત કરવામાં આવે છે.

૩. ટૂંકમાં જણાવેલી હકીકતો આ પ્રમાણે છે:

૩.૧ અરજદાર-પતિ અને પ્રતિવાદી-પત્ની ૦૮.૦૮.૨૦૦૮ પર લગ્ન કર્યા અને તેમને "મિલોની" નામનું એક બાળક છે, જેનો જન્મ ૦૬.૧૧.૨૦૧૫ પર થયો હતો. અપરિવર્તનીય મતભેદોને કારણે, તેઓએ ૦૩.૦૫.૨૦૧૭ થી અલગ રહેવાનું શરૂ કર્યું. ૧૫.૦૨.૨૦૧૮ પર, અરજદાર અને સામાવાળા બંનેએ સંયુક્ત રીતે હિંદુ મેરેજ એક્ટ, ૧૯૫૫ (ત્યારબાદ "ધ એક્ટ/૧૯૫૫" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૧૩બી ની જોગવાઈ હેઠળ પરસ્પર સંમતિ દ્વારા છૂટાછેડા માંગતી અરજી દાખલ કરી હતી; જેમાં વિવિધ નિયમો અને શરતો છે. આ ઉપરાંત, અરજદાર અને સામાવાળાએ તેમના સરતપાસ, અનુક્રમે આંક ૧૦ અને ૧૧, તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૧૮ દાખલ કર્યા છે, જેમાં અરજીમાં સમાવિષ્ટ નિયમો અને શરતોનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે. એક મુજબ તા.

અરજીની શરતોમાં, સામાવાળા બિનશરતી અને કોઈપણ વિચારણા વિના અરજદારની તરફેણમાં મિલકતમાં પોતાનો અધિકાર છોડવા અને સમર્પણ કરવા માટે સંમત થયા હતા.વધુમાં એવી સંમતિ વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી કે સામાવાળા મુક્તિપત્રનો અમલ કરશે અને સબ-રજિસ્ટ્રારની કચેરી સમક્ષ અરજદારની તરફેણમાં તેના અધિકારને સ્થાનાંતરિત કરશે. સામાવાળા એ વાત પર પણ સંમત થયા હતા કે તેઓ દસ્તાવેજો પર હસ્તાક્ષર કરવા અને અમલ કરવાના હેતુથી વકીલ અને ઉપ-નિબંધકના કાર્યાલય સુધી પહોંચીને પગલાં લેવામાં સંપૂર્ણ સહકાર આપશે.આ અરજીને ઉપરોક્ત સમાધાનના સંદર્ભમાં ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખના ચુકાદા દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને તે મુજબ ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખનો હુકમનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૨ ઉપરોક્ત શરતને આગળ વધારવા માટે, ૨૧.૦૩.૨૦૨૧ પર, અરજદાર દ્વારા સામાવાળાને ઈ-મેઈલ કરવામાં આવ્યો હતો, અન્ય બાબતોની સાથે, તેણીને જાણ કરવામાં આવી હતી કે હોમ લોન બીજી બેંકમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી રહી હોવાથી, સામાવાળા સહ-અરજદાર હોવાને કારણે તેને સમસ્યાનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે.સબ-રજિસ્ટ્રારની કચેરીમાં પોતાને ઉપલબ્ધ કરાવવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી જેથી જરૂરી ફેરફાર માટે જરૂરી પગલાં લઈ શકાય.મિલકતમાં પુત્રીનું નામ ઉમેરવા અને તેનું નામ દૂર કરવા અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરતા પ્રતિવાદી દ્વારા ઉપરોક્ત ઈ-મેલનો સામાવાળા આપવામાં આવ્યો હતો.અરજદારે તેનો સામાવાળા આપતા કહ્યું કે હાલમાં હુકમનામા મુજબ માત્ર પ્રતિવાદીનું નામ દૂર કરવામાં આવશે.પુત્રીનું નામ ઉમેર્યા વિના દૂર કરવા માટે

સંમત ન હોવાથી, સામાવાળાએ પોતાને ઉપલબ્ધ કરાવ્યું ન હતું અને તેથી, બંને પક્ષો દ્વારા તેમના વકીલો દ્વારા નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.આ મુદ્દાનું સમાધાન ન થઈ શક્યું હોવાથી, અન્ય બાબતોની સાથે, ખતને અમલમાં મૂકવા માટે ફાંસીની અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. આંક ૧ અને ૧૯ નીચે ૧૯.૧૦.૨૦૨૩ તારીખનો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરીને, અરજદારની વિનંતીને નકારી કાઢવામાં આવે છે.

૩.૩ શરૂઆતમાં, અરજદારે વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૪૨૨૩/૨૦૨૪ જેને પછી ૨૦.૧૨.૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા ફસ્ટ અપીલ શીર્ષકમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું.ફસ્ટ અપીલ સાથે, નાગરિક અરજી દાખલ કરવામાં આવે છે, અન્ય બાબતોની સાથે, વર્તમાન ચુકાદા માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે જેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે છે

સામાવાળાને અરજદારની તરફેણમાં મિલકતમાં તેના અધિકારને મુક્ત કરવા અને સ્થાનાંતરિત કરવા માટેના ખતને અમલમાં મૂકવા માટે સામાવાળાને મહિનામાં એક વાર સગીર પુત્રીને મળવાની મંજૂરી આપવાની પણ વિનંતી કરવામાં આવી હતી.આગળની વિનંતી સામાવાળાને કોઈપણ રીતે મિલકત વેચવા અથવા સ્થાનાંતરિત કરવા અથવા તેની સાથે વ્યવહાર કરવા અને/અથવા અરજદારના કબજામાં પ્રવેશવા અથવા ખલેલ પહોંચાડવા પર પ્રતિબંધ મૂકવાની દિશા માંગવા માટે હતી.આ અદાલતે ૨૩.૦૬.૨૦૨૫ પર નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો છે: –

“દીવાની અરજીમાં આદેશ;

૧. હાલની સિવિલ અરજી નીચેની રાહત માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

—

"(એ) કે આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી છે, માનનીય અદાલત સામાવાળાને અરજદારની તરફેણમાં ૪૦૧-૧૬૫, નિવાસ, પ્લોટ નં. ૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, એન. આર. સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ માં તેના અધિકારોને મુક્ત કરવા અને સ્થાનાંતરિત કરવા માટે તાત્કાલિક અમલ કરવા નિર્દેશ આપે છે;

(બી) કે આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ સુધી, માનનીય અદાલત સામાવાળાને દર મહિનાના ચોથા શનિવારે, બપોરે ૧૨ વાગ્યાથી સાંજે ૬ વાગ્યા સુધી સગીર પુત્રી મિલોનીના અરજદારની મુલાકાતના અધિકારોને મંજૂરી આપવા માટે નિર્દેશ આપે છે.

(સી) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ સુધી, માનનીય અદાલત સામાવાળાને ૪૦૧-૧૬૫, નિવાસ, પ્લોટ નં. ૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, એન. આર. સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ માં તેના અધિકારો પર કોઈપણ રીતે વેચાણ, લીઝિંગ, ગીરવે મૂકવા, સ્થાનાંતરિત કરવા અથવા વ્યવહાર કરવા અથવા કોઈપણ રીતે તેના અધિકારો પર કોઈપણ રીતે અવરોધ ઊભો કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે ખુશ થશે અને સામાવાળાને કોઈપણ રીતે અરજદારના કબજામાં પ્રવેશવા અને ખલેલ પહોંચાડવા પર પ્રતિબંધ મૂકશે.

૨. બંને પક્ષો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લેતા, સમય માટે અરજદારના વિદ્વાન વકીલ કલમ-બીમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ વચગાળાની રાહત માટે દબાણ કરતા નથી અને જ્યાં સુધી કલમ-સીમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેવી વચગાળાની રાહતની વાત છે, પ્રતિવાદી-પત્નીના વિદ્વાન વકીલ નિવેદન આપે છે કે પ્રતિવાદી-પત્ની નિવાસ એકમ ૪૦૧-૧૬૫, પ્લોટ નં. ૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, સંદેશ પ્રેસ પાસે, બોડકદેવ, અમદાવાદ ૩૮૦૦૫૪ માં તેના અધિકારોના સંદર્ભમાં વેચાણ, લીઝ, ગીરવે મૂકવા, ટ્રાન્સફર અથવા કોઈપણ રીતે

વ્યવહાર કરવાથી અથવા કોઈપણ રીતે કોઈ બોજ ઊભો કરવાથી દૂર રહેશે. અપીલના અંતિમ નિકાલ સુધી.

૩. સિવિલ અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે.

પ્રથમ અપીલમાં આદેશ:

બંને પક્ષોની સંમતિ સાથે અને લીઝની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, કોર્ટ ૨૧.૦૭.૨૦૨૫ પર અપીલની અંતિમ સુનાવણી નક્કી કરવાનું યોગ્ય માને છે.

સામાન્ય પેપર બુક રજૂ કરવા માટે બંને પક્ષો માટે તે ખુલ્લું છે. "

૩.૪ અરજ કલમ ૭બી પર ભાર આપવામાં આવ્યો નહોતો. કલમ ૭સી માં વિનંતી કરાયેલી રાહત માટે, સામાવાળા દ્વારા નિવેદન આપવામાં આવ્યું હતું કે તે કોઈ પણ રીતે મિલકત વેચશે નહીં, લીઝ પર આપશે નહીં અથવા સ્થાનાંતરિત કરશે નહીં અથવા તેની સાથે વ્યવહાર કરશે નહીં. આ અદાલતે, બંને પક્ષોની સંમતિ સાથે, શીર્ષકવાળી અપીલને અંતિમ સુનાવણી માટે નિર્ધારિત કરી છે.

૪. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી તનયા શાહે દલીલ કરી હતી કે શીર્ષકવાળી અપીલમાં સામેલ મુદ્દો કાર્યકારી અદાલત દ્વારા સામાવાળાને સંમતિ મુજબ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપવાનો ઇનકાર છે. તે આગળ રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજીકર્તા અને સામાવાળા દ્વારા અમુક નિયમો અને શરતો પર સંમત થઈને અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ સરતપાસ, બંને તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૨૧ તમામ શરતો અધિનિયમ/૧૯૫૫ ની કલમ ૧૩ બી હેઠળ અરજીમાં સામેલ કરવામાં આવી હતી, જે ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખના ચુકાદાને

પસાર કરવામાં પરિણમી હતી.સ્પષ્ટપણે, પક્ષો દ્વારા જે સંમતિ આપવામાં આવી હતી તે સંમતિ હુકમનો ભાગ હતો અને તેથી, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે સંમતિની શરતોના સંદર્ભમાં હુકમનો અમલ કરવો જોઈએ.

૪.૧ તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે શરત મુજબ નં.(ઈ), બંને પક્ષો દ્વારા સ્પષ્ટપણે સંમતિ વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી-પત્ની અરજદારની તરફેણમાં તેના અધિકારને મુક્ત કરશે, વધુમાં, તે મિલકતમાંથી તેના અધિકારને મુક્ત કરવા માટે પણ સંપૂર્ણ સહકાર આપશે અને અરજદારની તરફેણમાં મુક્તિપત્રના અમલને સરળ બનાવશે.અધિકારો છોડવા માટે સંમત થયા પછી અને અરજદારની તરફેણમાં રિલીઝ ડીડના અમલને સરળ બનાવવા માટે વધુ સંમત થયા પછી, સામાવાળાએ તે મુજબ કાર્યવાહી કરવી જોઈએ; જો કે, પુત્રી માટે મિલકતમાં ૫૦ ટકા અધિકાર માટે ભાર મૂક્યો હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જે સંમતિ થઈ હતી તે મુખ્ય પુરાવા સાથે વાંચવામાં આવેલી અરજીના સ્વરૂપમાં લેખિતમાં ઘટાડવામાં આવી છે અને તેથી, સામાવાળાને પાછા ફરવાની અને મુક્તિ દસ્તાવેજના અમલને ટાળવાની મંજૂરી નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નીચેની અદાલત સમક્ષ અમલની માંગ કરતી અરજીમાં, સામાવાળાએ તુરંત અને પાયાવિહોણા આક્ષેપો કર્યા છે, માત્ર અરજદારની તરફેણમાં મુક્તિપત્રના અમલમાંથી બહાર નીકળવાના દૃષ્ટિકોણથી.

૪.૨ ત્યારબાદ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સામાવાળાના કહેવા પર અરજદારને નવેમ્બર, ૨૦૨૧ સુધી તેની પુત્રીને મળવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી.પોલીસની મદદથી જ બેઠકનું આયોજન થઈ શક્યું

હતું.કમનસીબે, દીકરીને એવી રીતે ભણાવવામાં આવી કે તેણે પિતાને મળવાની ના પાડી.માત્ર બેઠકને અટકાવવાના દૃષ્ટિકોણથી, સામાવાળાએ વિવિધ અવિચારી અને અપમાનજનક આક્ષેપો કર્યા છે.

૪.૩ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નીચેની અદાલતે આ હુકમનામું અમલમાં મૂકવાનો આ આધાર પર ઇનકાર કર્યો છે કે જે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી તે રાહત માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી અને તેનાથી આગળ નહીં.વિદ્વાન ન્યાયાધીશનો એવો પણ અભિપ્રાય હતો કે મુક્તિપત્રના અમલ અંગે પક્ષો વચ્ચે કોઈ શરતો પર સંમતિ ન હોવાથી તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.જો અરજદાર મુક્તિપત્રનો અમલ કરાવવા ઈચ્છે છે, તો તે ચોક્કસ રાહત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ (ત્યારબાદ "અધિનિયમ/૧૯૬૩" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની જોગવાઈઓ અનુસાર કરારની ચોક્કસ કામગીરીની માંગ કરીને આમ કરી શકે છે.

૪.૪ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા કરવામા આવેલા નિરીક્ષણમાં એક ભ્રાંતિ છે કે કારણ કે દસ્તાવેજના અમલ માટે અરજીમાં વિનંતી કરવામાં આવી ન હતી અથવા સંમતિની શરતોનો ભાગ ન હતો, તેથી તેનો અમલ કરી શકાતો નથી.જેમ કે, ફેમિલી કોર્ટ અધિનિયમ, ૧૯૮૪ની કલમ ૧૮ (ત્યારબાદ "અધિનિયમ/૧૯૮૪" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), હુકમો અને આદેશોના અમલ માટે જોગવાઈ કરે છે અને તે સિવિલ કોર્ટની ડિક્ટી અથવા આદેશની જેમ જ બળ અને અસર ધરાવશે જેનો અમલ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (ત્યારબાદ "કોડ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી રીતે કરવામાં આવશે.વધુમાં, અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૮એ

જાણાવે છે કે અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ હુકમો અને આદેશોનો અમલ તેના મૂળ નાગરિક અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને કોર્ટના હુકમો અને આદેશોની જેમ જ કરવામાં આવશે.આમ, ફેમિલી કોર્ટને સંહિતામાં પૂરા પાડવામાં આવેલ હુકમો અને આદેશોના અમલની બાબતમાં વ્યાપક સત્તાઓ આપવામાં આવી છે.

૪.૫ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા પરસ્પર સંમતિથી છૂટાછેડાની મંજૂરી આપતો ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખનો ચુકાદો સંહિતાના આદેશ XXIII નિયમ ૩ હેઠળ કલ્પના કરાયેલ સંમતિ હુકમના સ્વરૂપમાં છે અને તેનો અમલ આદેશ XXI નિયમ ૩૪ની દ્રષ્ટિએ થવો જોઈએ.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હવે તે સારી રીતે નક્કી થઈ ગયું છે કે અદાલતે હુકમનામું જેમ છે તેમ અમલમાં મૂકવું જોઈએ અને અમલ કરતી અદાલત હુકમનામું પાછળ મુસાફરી કરશે નહીં અને તેમાં ફેરફાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી.અરજદારને ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવાની જરૂર પડશે, ફેમિલી કોર્ટ હુકમનામું પાછળ જશે અને તેમાં ફેરફાર કરશે.

૪.૬ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર અધિનિયમ/૧૯૮૪ હેઠળ સ્પષ્ટ રીતે પ્રદાન કરવામાં આવ્યો છે.કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧) ના સ્પષ્ટીકરણની કલમ (સી) એ જોગવાઈ કરે છે કે ફેમિલી કોર્ટને પક્ષકારોની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની સંપત્તિના સંદર્ભમાં લગ્નના પક્ષકારો વચ્ચે દાવો અથવા કાર્યવાહી પર વિચાર કરવાની સત્તા હશે.વધુમાં, અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૮ એ એક એવી જોગવાઈ છે જે ફેમિલી કોર્ટની

સ્થાપના થયા પછી જે બાબતો પર ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર હોય તેમાં જિલ્લા અદાલત અને કોઈપણ ગૌણ દીવાની અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને બાકાત રાખે છે.

૪.૭ તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ફેમિલી કોર્ટમાં પક્ષો વચ્ચે પરસ્પર સંમત થયેલી સંમતિની શરતો અનુસાર કૌટુંબિક દાવામાં ૨૫.૦૭.૨૦૧૮ તારીખનો ચુકાદો અને હુકમનામું પસાર કરવામાં ગેરકાયદેસર અથવા અસ્વીકાર્ય કંઈ નથી.સંમતિ હુકમના અમલને લગતા કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આગળ કંઈ બાકી નથી અને અમલ કરતી અદાલતે હુકમનો અમલ કર્યો હોવો જોઈએ.તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ચુકાદો એવું કહીને ખોટો છે કે કોઈ પણ મિલકતમાં કોઈ અધિકાર, વ્યાજ અથવા હકનો ચુકાદો કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવ્યો નથી કારણ કે આ સંબંધમાં કોઈ મુદ્દો ઘડવામાં આવ્યો ન હતો.નીચેની અદાલત એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે છૂટાછેડાના હુકમનામામાં કરારનો સમાવેશ થાય છે જે છૂટાછેડાનો આધાર બનાવે છે અને પક્ષકારોની સંમતિથી પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, આ સંબંધમાં કોઈ મુદ્દો ઘડવાનો કોઈ પ્રસંગ નહોતો.ફેમિલી કોર્ટે છૂટાછેડાના હુકમનામા પસાર કરીને પક્ષો દ્વારા સંમત થયેલી પરસ્પર છૂટાછેડાની સંમતિની શરતોને મંજૂરી આપી છે, જે તેમના માટે બંધનકર્તા રહેશે.નીચેની અદાલત પણ અરજદારને વહીવટી કાયદા હેઠળ ચોક્કસ કામગીરીની માંગ કરતો અલગ દાવો દાખલ કરીને આશ્રય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં યોગ્ય ન હતી.આ તારણ સંહિતાની કલમ ૪૭થી સંપૂર્ણપણે વિપરીત છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે જે દાવામાં હુકમનામું

પસાર કરવામાં આવ્યું હતું તેના પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ પ્રશ્નો હુકમનામું અમલમાં મૂકતી અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, અલગ દાવો દ્વારા નહીં.

જ.૮ રિલાયન્સને સી. વિક્રમ વિરુદ્ધ બી. કે. સૌમ્યા, (૨૦૨૪) એસસીસી ઓનલાઈન કાર ૮૬૫૩ના કેસમાં કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ચુકાદા પર મૂકવામાં આવ્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હકીકતો લગભગ સમાન છે. ફાંસીની અરજી દાખલ કર્યા પછી ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. જાળવણીક્ષમતા અંગે વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો કારણ કે અધિનિયમ/૧૯૫૫ હેઠળ કોઈ જોગવાઈ નથી જે નિર્દેશ જારી કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજીને એ આધાર પર ફગાવી દેવામાં આવી હતી કે ચુકાદાના ગુણદોષની તપાસ ત્યારે જ થઈ શકે છે જ્યારે અપીલને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે અને સંહિતાની કલમ ૪૭ હેઠળની કાર્યવાહીમાં નહીં.

જ.૯ રિલાયન્સને જ્ઞાન દેવી વિરુદ્ધ લીલા દેવી @નારાયણી અને અન્ય, ૨૦૦૭ (૯૬) ડી. આર. જે. ૪૨૬ (ડી. બી.) ના કેસમાં ચુકાદા પર પણ મૂકવામાં આવ્યું છે, આ દરખાસ્ત માટે કે જે પક્ષો સમાધાન કરે તો

સમાધાન ખતમાં ખાસ નોંધાયેલા નિયમો અને શરતો પરની બાબત; સમાધાન હુકમનામું પસાર થયા પછી, નિયમો અને શરતો અને પક્ષકારોનો ઇરાદો, અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામામાં સમાવિષ્ટ છે. તેથી, સમાધાન હુકમનામું અમલમાં મૂકવું જોઈએ અને તેમાં ફેરફાર કરીને અથવા તેની પાછળ જઈને દખલ કરવી જોઈએ નહીં. રિલાયન્સને દીપા ભાર્ગવ અને અબ્ર વિરુદ્ધના

કેસમાં પણ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો છે.મહેશ ભાર્ગવ અને અન્યો ઓરસ. (૨૦૦૯) ૨ એસ. સી. સી. ૨૯૪ માં સમાન દરખાસ્ત માટે અહેવાલ આપ્યો હતો કે જ્યાં સુધી અમલ કરતી અદાલત દ્વારા રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી સમાધાન હુકમનામું માન્ય રહે છે.તે સર્વવિદિત છે કે અદાલત હુકમની પાછળ ન જઈ શકે કારણ કે તેની પાસે હુકમનામામાં ફેરફાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી અને તેનો અમલ જેમ છે તેમ જ થવો જોઈએ.

૪.૧૦ રિલાયન્સને પવન કુમાર આર્ય અને અન્યો વિ. ના કેસમાં પણ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો છે.રવિ કુમાર આર્ય એન્ડ ઓર્સે (૨૦૨૦) ૧૫ એસ. સી. સી. ૧૯૦ માં આ દરખાસ્ત માટે અહેવાલ આપ્યો હતો કે જ્યારે પક્ષો સંમતિની શરતો અથવા માર્ગોના સંપૂર્ણ વિભાજન માટે સમાધાન કરે છે, ત્યારે તેનો હેતુ પક્ષો વચ્ચેના વિવાદોને શાંત કરવાનો છે.આ ઉપરાંત, તેના પર કાર્યવાહી કરવી પડશે અને કોઈપણ પક્ષને એમ કહેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કે સમાધાનનો જે ભાગ તેમની તરફેણમાં છે તેનો અમલ કરવામાં આવે અને સંમતિ હુકમની અન્ય શરતો નહીં.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નીચેની અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ ગેરકાયદેસર છે, કાયદાની વિરુદ્ધ છે અને તેને રદ કરવા અને રદ કરવા અને અપીલને મંજૂરી આપવા પાત્ર છે.

૫. બીજી બાજુ, પ્રતિવાદી-પત્ની વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એમ. બી. ગોહિલે અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૧૩ની જોગવાઈ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન આકર્ષિત કરતી વખતે રજૂઆત કરી હતી કે તે છૂટાછેડા સાથે સંબંધિત છે.જ્યારે, કલમ ૧૩ બી એ એવી જોગવાઈ છે જે પરસ્પર સંમતિ દ્વારા છૂટાછેડાને

નિયંત્રિત કરે છે અને તે માત્ર ત્રણ ઘટકો એટલે કે જાળવણી, ખોરાકી અને કસ્ટડી માટે પ્રતિબંધિત છે.જો કે, મિલકતનું પાસું કલમ ૧૩ બી ની જોગવાઈથી અલગ છે, કારણ કે, ભાષા તેમાં મિલકતની કલ્પના કરતી નથી.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની જોગવાઈ કરે છે.પેટા-કલમ (૧) ના સ્પષ્ટીકરણમાં કાર્યવાહીની પ્રકૃતિની કલ્પના કરવામાં આવી છે અને કલમ (સી) પક્ષકારોની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની સંપત્તિના સંદર્ભમાં લગ્નના પક્ષકારો વચ્ચે દાવો અથવા કાર્યવાહી સાથે સંબંધિત છે.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ જણાવે છે કે અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં, અદાલત લગ્ન સમયે અથવા તે સમયે રજૂ કરવામાં આવેલી કોઈપણ સંપત્તિના સંદર્ભમાં આવી જોગવાઈ કરી શકે છે જે પતિ અને પત્ની બંનેની સંયુક્ત માલિકીની હોઈ શકે છે.તેથી, માત્ર તે જ મિલકતો કે જે લગ્ન સમયે ભેટ તરીકે આપવામાં આવી છે, કાર્યવાહીમાં વ્યવહાર કરી શકાય છે.જ્યાં સુધી સંબંધિત મિલકતની વાત છે, તે લગ્ન સમયે આપવામાં આવી ન હતી અને તેથી, તે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ અને અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ની જોગવાઈમાં સમાવિષ્ટ મિલકત નહીં હોય.

૫.૧ અરજી પર આ કોર્ટનું ધ્યાન આકર્ષિત કરતી વખતે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે લગ્નના વિસર્જન, પુત્રીની કસ્ટડી અને ખોરાકી માટે મર્યાદિત પ્રાર્થનાઓ કરવામાં આવી હતી; જો કે, મિલકતના સંદર્ભમાં કોઈ ખાસ પ્રાર્થના કરવામાં આવી ન હતી અને તે મુજબ, અરજીમાં કરેલી પ્રાર્થના મુજબ હુકમનામું

પસાર કરવામાં આવ્યું હતું.તેથી, હુકમનામું, માત્ર રાહત માટે પ્રાર્થના અને મંજૂરીના સંદર્ભમાં વાંચવું જોઈએ.મિલકત માટે વિનંતી કરવામાં આવેલી કોઈ પણ વિનંતીની ગેરહાજરીમાં, તેનો અર્થ એ થાય છે કે તેનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી અમલ કરતી અદાલતે યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું છે કે મિલકત અંગે કોઈ હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું નથી, કારણ કે, પ્રથમ વખતની અદાલત દ્વારા કોઈ ચોક્કસ નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો.તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જે રાહત માટે ખાસ વિનંતી કરવામાં આવી નથી અને આપવામાં આવી નથી, તેને અમલમાં મૂકી શકાય નહીં અથવા અમલની અદાલત દ્વારા લાગુ કરી શકાતી નથી.રિલાયન્સને ટ્રોજન એન્ડ કંપની વિ. ના કેસમાં ચુકાદા પર મૂકવામાં આવે છે. આર. એમ. એન. એન. નાગપ્પા ચેટ્ટીયારે (૧૯૫૩) ૧ એસસીસી ૪૫૬ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.પ્રસ્તાવ માટે ફક્ત ૩૮ નો ચોક્કસ સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે કે વાદીમાં અથવા સુધારામાં પણ કોઈ સૂચનની ગેરહાજરીમાં, અદાલત રાહત આપવા માટે હકદાર રહેશે નહીં જે માટે પૂછવામાં આવ્યું ન હોય અને જેના માટે વિનંતી કરવામાં આવી ન હોય.

પ.૨ રિલાયન્સને બછાજ નાહર વિરુદ્ધના કેસમાં ચુકાદા પર મૂકવામાં આવે છે. નીલિમા મંડલ અને અનરે (૨૦૦૮) ૧૭ એસ. સી. સી. ૪૯૧ માં આ દરખાસ્ત માટે અહેવાલ આપ્યો હતો કે દીવાની દાવામાં રાહત માત્ર પ્રાર્થના માટે જ આપી શકાય છે.રિલાયન્સને અકેલા લલિતા વિરુદ્ધના કેસમાં પણ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો છે. કોંડા હનુમંત રાવ અને અનરે (૨૦૨૨) એસ. સી. સી. ઓનલાઈન એસસી ૯૨૮ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે એવું

માનવામાં આવે છે અને અવલોકન કરવામાં આવે છે કે જ્યારે કોઈ રાહતની માંગ કરવામાં આવતી નથી, ત્યારે તે મંજૂર થવી જોઈએ નહીં. સમાન દરખાસ્ત માટે, કિરણ રાજુ પેનુમયા વિરુદ્ધ તેજસ્વિની ચૌધરીના કેસમાં ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેનો અહેવાલ (૨૦૨૫) એસ. સી. સી. ઓનલાઈન એસસી પડર માં આપવામાં આવ્યો હતો. કે. આર. અને અન્યો કેસમાં ચુકાદા પર પણ વધુ આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. (૨૦૨૫) એસ. સી. સી. ઓનલાઈન એસ. સી. ૧૦૧૪ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

૫.૩ સી. વિક્રમ વિરુદ્ધ બી. કે. સૌમ્યા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ચુકાદાને અલગ પાડતી વખતે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેમાં કોઈ મદદ નથી કારણ કે તેમાંની પત્ની તેના લગ્ન દરમિયાન આપવામાં આવેલી મિલકતનો દાવો કરી રહી હતી. જ્યાં સુધી ચુકાદો જ્ઞાન દેવી વિરુદ્ધના કેસમાં આધારિત હતો. લીલા દેવી @નારાયણી અને અન્યો અન્ય (ઉપરોક્ત) નો સંબંધ છે, દાવો પોતે એક મિલકત માટે હતો જે ફકરા ૨ માં કરવામાં આવેલા તથ્યાત્મક વર્ણનથી સ્પષ્ટ છે. વિષય વસ્તુ લગ્ન દરમિયાન આપવામાં આવેલી મિલકત હોવાથી, તે હાથ પરના કેસથી વિપરીત ગણવામાં આવતી હતી.

૫.૪ સારાંશમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અધિનિયમ/૧૯૫૫ ની કલમ ૧૩ બી માત્ર છૂટાછેડા, કસ્ટડી અને જાળવણી માટે પ્રતિબંધિત છે અને મિલકતની જોગવાઈ કરતી નથી. આ ઉપરાંત, અરજીમાં મિલકતના સંદર્ભમાં કોઈ ચોક્કસ પ્રાર્થના કરવામાં આવી ન હતી અને કોઈ પ્રાર્થનાની ગેરહાજરીમાં રાહત આપવામાં આવી ન હોવાનું માનવામાં આવે છે. વિદ્વાન ન્યાયાધીશે હુકમના

અમલને યોગ્ય રીતે નકારી કાઢ્યો છે, જેમાં અરજદારને ચોક્કસ કામગીરી માટે અલગ દાવો દાખલ કરવાની જરૂર છે.તેથી, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે અપીલ મનોરંજનને પાત્ર નથી અને તેને બરતરફ કરવી જરૂરી છે.

૬. સુશ્રી તનયા શાહને સામાવાળા આપતી વખતે, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ કે હુકમનામું અમલપાત્ર નથી અથવા લાગુ કરવામાં આવતું નથી તે ખોટી છે, કારણ કે પ્રતિવાદી-પત્નીએ સંહિતાની કલમ ૪૭ હેઠળ ક્યારેય કોઈ વાંધો લીધો નથી અને અપીલમાં પ્રથમ વખત વાંધો ઉઠાવવામાં આવી રહ્યો છે.એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કલમ ૧૩બીમાં સમાવિષ્ટ ભાષા ક્યાંય પણ ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને પ્રતિબંધિત કરતી નથી.હકીકતમાં ફેમિલી કોર્ટ પાસે છૂટાછેડા, જાળવણી, કસ્ટડી અને મિલકત જેવા તમામ પાસાઓ સાથે વ્યવહાર કરવા માટે વ્યાપક અધિકારક્ષેત્ર છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સંહિતાના આદેશ XXIII નિયમ ૩, દાવાના સમાધાન માટેની જોગવાઈ કરે છે.તેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જો અદાલતને સંતોષ થાય કે કોઈ દાવાને કોઈ કાયદેસર કરાર અથવા સમાધાન દ્વારા સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રીતે સમાયોજિત કરવામાં આવ્યો છે, તો અદાલતને સમાધાન અનુસાર હુકમ અને હુકમનામું પસાર કરવાની સત્તા છે, જ્યાં સુધી તે દાવાના પક્ષકારો સાથે સંબંધિત છે અને કરાર, સમાધાન અથવા સંતોષનો વિષય દાવાના વિષય સમાન છે કે નહીં.તેથી, 'કરારનો વિષય સમાન છે કે નહીં' શબ્દ ઘણું મહત્વ ધરાવે છે.એવી રજૂઆત

કરવામાં આવે છે કે ફેમિલી કોર્ટ ચોક્કસપણે કાર્યવાહીમાં સામેલ મિલકતોના સંદર્ભમાં પણ નિર્દેશ જારી કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર ધરાવે છે.

૬.૧ (૨૦૦૩) જ એસ. સી. સી. ૧૬૬માં નોંધાયેલા કે. એ. અબ્દુલ જલીલ વિરુદ્ધ ટી. એ. શાહિદા કેસમાં રિલાયન્સને ચુકાદા પર મૂકવામાં આવ્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કલમ ૭ ની જોગવાઈનું અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું છે. ઉદ્દેશો અને કારણોના નિવેદનનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે, એ નોંધવામાં આવે છે કે ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર, અન્ય બાબતોની સાથે, પતિ-પત્ની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની મિલકતોના સંબંધમાં વિસ્તરે છે, જેનો સ્પષ્ટ અર્થ એ થશે કે પક્ષો દ્વારા અન્યના જીવનસાથી તરીકે દાવો કરવામાં આવેલી મિલકતો; લગ્નના નિર્વાહ દરમિયાન મિલકતનો દાવો કરવામાં આવે છે કે નહીં તે ધ્યાનમાં લીધા વગર. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત ચુકાદામાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ની જોગવાઈઓને પ્રતિબંધિત અર્થ આપી શકાતો નથી.

૬.૨ એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ પર મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા ખોટી છે, કારણ કે, કલમ ૨૭ એક સક્ષમ જોગવાઈ છે અને આ મુદ્દાનો નિર્ણય કરતી વખતે, ફેમિલી કોર્ટ તેના પર વિચાર કરવા માટે ખુદી રહેશે; જો કે કલમ ૨૭ વર્તમાન કેસની હકીકતો પર લાગુ થતી નથી. અન્યથા પણ, તે ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને છીનવી લેતું નથી, પરંતુ તે અધિકારક્ષેત્રમાં વધારો કરે છે. બાલકૃષ્ણા રામચંદ્ર કદમ વિરુદ્ધ સંગીતા બાલકૃષ્ણા કદમના કેસમાં ચુકાદા પર રિલાયન્સ મૂકવામાં આવ્યું છે. (૧૯૯૭)

૭ એસ. સી. સી. ૫૦૦ માં અહેવાલ આપ્યો હતો જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે અને અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે વૈવાહિક અદાલત અધિનિયમ/૧૯૫૫ હેઠળ કોઈપણ કાર્યવાહીનો પ્રયાસ કરી રહી છે, તેને હુકમનામામાં આવી જોગવાઈ કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર છે કારણ કે તે "લગ્ન સમયે અથવા તે વિશે" રજૂ કરવામાં આવેલી કોઈપણ સંપત્તિના સંદર્ભમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માને છે જે પતિ અને પત્ની બંનેની સંયુક્ત માલિકીની હોઈ શકે છે. એવું માનવામાં આવે છે કે કલમ ૨૭ પત્નીને વૈકલ્પિક ઉપાય પ્રદાન કરે છે જેથી તે કલમ દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલી મિલકતને, તેને વૈવાહિક કાર્યવાહીમાં હુકમનામામાં સામેલ કરીને, અલગ દીવાની દાવો ભરવાનો આશરો લીધા વિના પુનઃપ્રાપ્ત કરી શકે અને વધુ મુકદ્દમા ટાળી શકે.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ અને અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ હેઠળ સમાવિષ્ટ ભાષાને પ્રતિબંધિત કરવી અસ્વીકાર્ય રહેશે.

૬.૩ રાહત માટે વિનંતી કરવામાં આવી નથી તે દલીલને સમર્થન આપતી વખતે, તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે પસાર કરાયેલ હુકમનામું સંમતિ હુકમનામું છે અને તેમાં મુદ્દાઓ ઘડવાની જરૂર નથી.કોઈ મુદ્દાઓ ઘડવામાં આવ્યા ન હોવાથી, ત્યાં કોઈ ચુકાદો નથી અને તેથી, સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન કાઉન્સેલ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓ લાગુ થશે નહીં.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સમાધાનના પરિણામે પસાર કરાયેલ હુકમનામું જ્યાં સુધી તેને અલગ રાખવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે માન્ય રહે છે.

૭. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પેપર-પુસ્તકોમાં સમાવિષ્ટ દસ્તાવેજો પર વિચારપૂર્વક વિચારણા કરવામાં આવી હતી.

૮. હકીકતો અગાઉના ફકરામાં પહેલેથી જ જણાવવામાં આવી છે અને તેથી, આ મુદ્દાની આસપાસ ફરતી કેટલીક સંબંધિત હકીકતોના સંક્ષિપ્તમાં ઉલ્લેખ સિવાય તેનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો નથી.

૯. પક્ષકારો વચ્ચેના અસંબંધ મતભેદોને કારણે, અરજદાર અને સામાવાળાએ અન્ય બાબતોની સાથે અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે (i) ૦૮.૦૮.૨૦૦૮ પર સંપન્ન થયેલા લગ્નનું વિસર્જન; (ii) અરજદારને યોગ્ય મુલાકાતના અધિકારો આપીને સામાવાળાને સગીર પુત્રીની કસ્ટડી અને (iii) ઘોષણા કે સામાવાળાની તરફેણમાં ખોરાકી માટે કોઈ આદેશ આપવામાં આવશે નહીં.વર્તમાન અપીલનો નિર્ણય લેવાના હેતુસર, ફરો નં.૫, ૭ અને ૧૩ સુસંગત છે અને તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

“૫) અરજીના પક્ષકારો આદરપૂર્વક જણાવે છે કે અરજદાર નં. ૨ પોતાના માટે અને સગીર બાળક માટે-મિલોનીએ ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ની અરજીકર્તા નં. ૧ યુ/એસ ૧૨૫ અને ઘરેલું હિંસાથી મહિલાઓનું રક્ષણ અધિનિયમ, ૨૦૦૬ અને હિન્દુ લગ્ન અધિનિયમ, ૧૯૫૫ની કલમ ૨૪ સામે ભરણપોષણના તેના તમામ અધિકારોને માફ કરી દીધા છે અને અરજદાર નં. ૨ તેની આજીવિકા ટકાવી રાખવા માટે સક્ષમ છે.પક્ષકારો રજૂ કરે છે કે અરજદાર નં. ૨ પોતાના માટે અથવા સગીર મિલોની માટે નં. ૧ પાસેથી ભવિષ્યની કોઈ જાળવણી અથવા ખોરાકીનો દાવો કરશે નહીં.વધુમાં અહીં હાજર અરજદારોને અન્ય પક્ષની મિલકતમાં કોઈ અધિકાર, હક અથવા હિત નહીં હોય.પક્ષકારો આદરપૂર્વક

જાણાવે છે કે અરજદાર નં. ૧ અને ૨ અરજદાર નં. ૧ ની કસ્ટડી અને મુલાકાતના અધિકારો માટેની નીચેની શરતો માટે પરસ્પર સંમત થયા છે:

—

એ. અરજીના પક્ષકારો જાણાવે છે કે સગીર-મિલોની અરજદાર નં. ૨ ની કાયમી શારીરિક કસ્ટડી હેઠળ રહેશે જ્યાં સુધી તે પુખ્ત વય પ્રાપ્ત ન કરે એટલે કે ૧૮ વર્ષની વય પ્રાપ્ત ન કરે અને અરજદાર નં. ૧ ને આજેથી સગીર-મિલોનીને મળવાનો અધિકાર મળશે, ફક્ત મહિનાના દરેક ચોથા શનિવારે, ૧૨-૦૦ PM થી ૬-૦૦ PM સુધી, સગીર-મિલોની પુખ્ત વય પ્રાપ્ત કરે ત્યાં સુધી, એટલે કે તે ૧૮ વર્ષની વય પ્રાપ્ત કરે ત્યાં સુધી.

બી. અરજીના પક્ષકારો જાણાવે છે કે સગીર-મિલોની માટે મુલાકાતના અધિકારોના ઉપયોગના સમય દરમિયાન, અરજદાર નં. ૧ સગીર-મિલોનીની સંપૂર્ણ શારીરિક સલામતીની જરૂરિયાતો માટે સંપૂર્ણપણે જવાબદાર રહેશે અને તે અરજદાર નં. ૨ ને કોઈપણ તાત્કાલિક પરિસ્થિતિ અથવા દુર્ઘટના વિશે તાત્કાલિક જાણ કરશે.

સી. અરજીના પક્ષકારો જાણાવે છે કે અરજદાર નં. ૨ પોતાના માટે અને સગીર-મિલોની માટે જીવનભર માટે ખોરાકી માટે કોઈપણ રકમનો દાવો કરવાનો તેનો અધિકાર માફ કરશે.

ડી. અરજીના પક્ષકારો જાણાવે છે કે બંને પક્ષો સત્તાવાર સરકારી અને અર્ધ-સરકારી રેકૉર્ડ અથવા તેમના વ્યક્તિગત પાસપોર્ટ અને સગીર-મિલોનીના પાસપોર્ટ અથવા શાળાના રેકૉર્ડમાં તેમના નામ બદલવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે.

ઈ. અરજીના પક્ષકારો જાણાવે છે કે સ્થાવર મિલકત ૪૦૧-૧૬૫, રહેઠાણ, પ્લોટ નં.-૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, એન. આર. સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ બંને પક્ષોના સંયુક્ત નામે છે અને અરજદાર નં. ૨ આથી અરજદાર નં. ૧ ની

તરફેલામાં ઉપરોક્ત મિલકતમાં તેના અધિકારોને બિનશરતી છોડી દે છે અને સમર્પણ કરે છે, કોઈપણ વિચારણા વિના, અરજદાર નં. ૨ તે મુજબ સબ-રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ અરજદાર નં. ૧ ની તરફેલામાં તેના અધિકારોને સ્થાનાંતરિત કરવાના અધિકારોને મુક્ત કરવાના અલગ ખતને અમલમાં મૂકશે. સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની અને અરજદાર નં. ૨ એ વકીલની કચેરી અને સબ-રજિસ્ટ્રારની કચેરીમાં સમયસર પહોંચીને અને અધિકાર પત્રના તમામ પૃષ્ઠો પર સહી કરીને આ સંબંધમાં પોતાનો સંપૂર્ણ સહકાર વધારશે.

૭) વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પક્ષકારો વચ્ચે વિવાદ ઉભા થયા પછી, વર્તમાન અરજીના પક્ષકારોના માતા-પિતા, સંબંધીઓ અને શુભેચ્છકોએ અરજીના પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને ઉકેલવા માટે તેમના સ્તરે શ્રેષ્ઠ પ્રયાસ કર્યો હતો પરંતુ તેઓ તેમાં સફળ થઈ શક્યા ન હતા.પરસ્પર સંમતિ દ્વારા છૂટાછેડાનો હુકમનામું લઈને અલગ થવું એ અરજદારોનો સુવિચારિત નિર્ણય છે.પક્ષકારો માનનીય અદાલત સમક્ષ વચન આપે છે કે તેઓ એકબીજા સામે અથવા તેમના પરિવારના સભ્યો સામે ભવિષ્યમાં કોઈ પણ પ્રકારના ગુનાહિત અથવા દીવાની મુકદ્દમા તરફ દોરી જતા કોઈ આક્ષેપો નહીં કરે.

૧૩) તેથી પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે કે

અ) આ માનનીય અદાલત અરજદારો શિવાંગ અશ્વિનભાઈ ભટ્ટ અને ડૉ. મહિમા શિવાંગ ભટ્ટના લગ્નને વિસર્જન કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે.

બી) આ માનનીય અદાલત અરજદાર નં. ૧ ને આ અરજીમાં ઉદ્દેખિત યોગ્ય મુલાકાતના અધિકારો પર અરજદાર નં. ૨ ની તરફેલામાં સગીર-મિલોનીની કસ્ટડી માટે જરૂરી આદેશો પસાર કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે.

સી) આ માનનીય અદાલત અરજદાર નં. ૨ દ્વારા અધિકારોની માફીને ધ્યાનમાં રાખીને પક્ષકારો માટે ખોરાકી માટેના કોઈ આદેશો

નહીં હોય તે જાહેર કરતા જરૂરી આદેશો પસાર કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે.

ડી) આ માનનીય અદાલતને કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં યોગ્ય અને યોગ્ય લાગે તેવી અન્ય કોઈપણ અને વધુ રાહત આપવામાં આવશે. "

૧૦. ફકરા ૫ માં, પક્ષો અમુક નિયમો અને શરતો માટે સંમત થયા છે. પક્ષકારો દ્વારા પરસ્પર સંમતિ છે કે પુત્રીની કાયમી શારીરિક કસ્ટડી સામાવાળાની પુખ્ત વય પ્રાપ્ત થાય ત્યાં સુધી રહેશે. જ્યારે કે અરજદારને મહિનાના દર ચોથા શનિવારે સગીર પુત્રીને મળવાનો અધિકાર હશે, જ્યાં સુધી પુત્રી પુખ્ત વય પ્રાપ્ત ન કરે ત્યાં સુધી નિયત સમય માટે. આ શરત આગળ પૂરી પાડે છે કે પ્રતિવાદી-પત્ની, પોતાના માટે અને સગીર પુત્રી માટે જીવનભર ખોરાકીનો દાવો કરવાનો અધિકાર માફ કરશે. મુદ્દાના કેન્દ્રમાં ફકરો (ઈ) છે, જે જોગવાઈ કરે છે કે પ્રતિવાદી-પત્ની અરજદારની તરફેણમાં મિલકતમાં તેના અધિકારને બિનશરતી છોડી દે છે અને આત્મસમર્પણ કરે છે. તે સામાવાળાને સબ-રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ ખતનો અમલ કરીને, વકીલની કચેરી, સબ-રજિસ્ટ્રારની કચેરીમાં સમયસર પહોંચીને સંપૂર્ણ સહકાર આપીને, તેના અધિકારને મુક્ત કરવા માટે એક અલગ ખત અમલમાં મૂકવાની ફરજ પાડે છે. પક્ષોએ ૦૮.૦૮.૨૦૦૮ પર સંપન્ન થયેલા લગ્નના વિસર્જન માટે પ્રાર્થના કરી છે. આગળની પ્રાર્થના અરજદારના મુલાકાતના અધિકારો માટે દિશા અને ખોરાકી અંગેના આદેશ માટે છે.

૧૧. અરજદાર અને સામાવાળાએ અનુક્રમે શબ્દશઃ સરતપાસ દાખલ કર્યા છે, બંને, તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૧૮. ફકરા ૫ માં, અરજીની શરતોનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે. પેટા-ફકરો (ઈ) સામાવાળા તેના અધિકારને છોડી દેવા

વિશે છે જેથી અલગ પ્રકાશન ખતને અમલમાં મૂકવા માટે સહકાર પણ વિસ્તરે છે અને અહીં નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે: –

“ઈ. અરજીના પક્ષકારો જણાવે છે કે સ્થાવર મિલકત ૪૦૧-૧૬૫, રહેઠાણ, પ્લોટ નં.-૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, Nr સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ બંને પક્ષોના સંયુક્ત નામે છે અને અરજદાર નં. ૨ આથી અરજદાર નં. ૧ ની તરફેણમાં ઉપરોક્ત મિલકતમાં તેના અધિકારોને બિનશરતી છોડી દે છે અને સમર્પણ કરે છે, કોઈપણ વિચારણા વિના, અરજદાર નં. ૨ તે મુજબ સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રના પેટા-નિબંધક સમક્ષ અરજદાર નં. ૧ ની તરફેણમાં તેના અધિકારોને સ્થાનાંતરિત કરવા માટે અધિકારોને મુક્ત કરવાના અલગ ખતને અમલમાં મૂકશે. અને અરજદાર નં. ૨ આ સંબંધમાં વકીલની કચેરી અને ઉપ-નિબંધકની કચેરીમાં સમયસર પહોંચીને અને અધિકાર પત્રના તમામ પૃષ્ઠો પર સહી કરીને પોતાનો સંપૂર્ણ સહકાર આપશે. વર્તમાન ચુકાદામાં આદેશ ડી. ટી. ડી. દ્વારા ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે.અરજીના પક્ષકારો જણાવે છે કે સ્થાવર મિલકત ૪૦૧-૧૬૫, રહેઠાણ, પ્લોટ નં.-૧૬૫, સનરાઈઝ પાર્ક સોસાયટી, એન. આર. સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ બંને પક્ષોના સંયુક્ત નામે છે અને અરજદાર નં. ૨ આથી અરજદાર નં. ૧ ની તરફેણમાં ઉપરોક્ત મિલકતમાં તેના અધિકારોને બિનશરતી છોડી દે છે અને સમર્પણ કરે છે, કોઈપણ વિચારણા વિના, અરજદાર નં. ૨ તે મુજબ અરજદાર નં. ૧ ની તરફેણમાં તેના અધિકારોને સ્થાનાંતરિત કરવા માટે અધિકારોને મુક્ત કરવાના એક અલગ ખતને સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રના પેટા-નિબંધક સમક્ષ અમલમાં મૂકશે અને અરજી કરશે. ફરિયાદી નં. ૨ આ સંબંધમાં વકીલની કચેરી અને ઉપ-નિબંધકની કચેરીમાં સમયસર પહોંચીને અને અધિકાર પત્રના તમામ પૃષ્ઠો પર સહી કરીને પોતાનો સંપૂર્ણ સહકાર આપશે.”

૧૨. પક્ષકારો પરસ્પર છૂટાછેડા માટે સંમત થયા છે અને તેમના લગ્નનું વિસર્જન બળજબરી, છેતરપિંડી અથવા અનુચિત પ્રભાવ દ્વારા પ્રાપ્ત થતું નથી અને પક્ષોને પતિ અને પત્ની તરીકે તેમના સંબંધ ચાલુ રાખવા માટે કહેવાનો હેતુ પૂરો થશે નહીં તે સંતોષ થયા પછી, વિદ્વાન કૌટુંબિક ન્યાયાધીશે, નિયમો અને શરતો અનુસાર, અરજીનો આદેશ આપ્યો.આ અરજી વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી અને ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ ના ચુકાદાના ફકરા ૨.૨ માં પક્ષકારોની સમજૂતી નોંધવામાં આવી છે.એ નોંધવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી સગીર પુત્રીની સંભાળ અને જાળવણી કરશે અને ભવિષ્યમાં પુત્રી પ્રત્યેની તમામ સામાવાળાદારીઓ પૂરી કરશે.અરજદાર-પિતા, ને ૧૨ થી મહિનાના દર ચોથા શનિવારે સગીર પુત્રીને મળવાનો મુલાકાત અધિકાર આપવામાં આવ્યો છે:૦૦ સાંજે ૬ વાગ્યા સુધી:૦૦ જ્યાં સુધી દીકરી બહુમતી પ્રાપ્ત ન કરે ત્યાં સુધી.ફકરા ૨.૩ માં, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે નોંધ્યું છે કે પરસ્પર સંમતિ મુજબ, સામાવાળાએ અરજદાર પાસેથી તેના અને સગીર પુત્રી માટે આગામી બધા સમય માટે જાળવણી/કાયમી ખોરાકીનો દાવો કરવાનો તેનો અધિકાર માફ કર્યો છે.ફકરા ૨.૪ માં કરવામાં આવેલ અવલોકન સુસંગત હશે, જેમાં ઉદ્દેખ કરવામાં આવ્યો છે કે બંને પક્ષોએ એકબીજાની મિલકતોમાંથી તેમના અધિકારો માફ કરી દીધા છે અને ભવિષ્યમાં તે માટે દાવો કરશે નહીં.તે આગળ નોંધે છે કે સામાવાળાએ બંને પક્ષોની સંયુક્ત મિલકતમાં પોતાનો અધિકાર છોડી દીધો છે અને આત્મસમર્પણ કર્યું છે.અરજદાર અને સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાની પણ નોંધ લેવામાં આવી છે.

૧૩. ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખનો હુકમનામું એ જ રેખાઓ પર દોરવામાં આવ્યો હતો.૨૫.૦૭.૨૦૧૯ ના ચુકાદાના ફકરા ૪ થી ૬ આ રીતે વાંચે છે:

“૪. અરજદારોએ તેમના સોગંદનામા દાખલ કર્યા છે.આંક ૧૦ અને આંક ૧૧ પર, જેમાં તેઓએ તેમની સંમતિ અરજીની સામગ્રીનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે અને આ રીતે છૂટાછેડા માટેની તેમની અરજીને સમર્થન આપ્યું છે. પ.આ અદાલતે અરજદારોને સાંભળ્યા છે.

૬. તેથી, આ અદાલતને સંતોષ છે કે પક્ષકારોના લગ્ન સંપન્ન થયા હતા અને અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવા સાચા છે અને તેથી છૂટાછેડાના હુકમનામા દ્વારા લગ્નનું વિસર્જન પસાર કરવું જરૂરી છે.આ અદાલતને એ વાતનો પણ સંતોષ છે કે હાલની અરજી અરજદારો દ્વારા એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠમાં રજૂ કરવામાં આવી નથી અથવા તેના પર કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી.એવું પણ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું છે કે છૂટાછેડાના હુકમનામા દ્વારા તેમના લગ્નના વિસર્જન માટે દરેક અરજદારની સંમતિ બળજબરી, છેતરપિંડી અથવા અનુચિત પ્રભાવ દ્વારા મેળવવામાં આવી નથી.આ અદાલતના મતે લગ્ન મડાગાંઠ બની ગયા છે, અને તેથી, તેમને પતિ-પત્ની તરીકેનો તેમનો સંબંધ ચાલુ રાખવા માટે કહેવાનો કોઈ અર્થ નથી.છૂટાછેડા પછી અલગ રહેવું અને તેમની પસંદગી અનુસાર પોતાનું જીવન જીવવું તેમના હિતમાં રહેશે.આ સંજોગોમાં, નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે.

હુકમ

અરજીકર્તાઓ દ્વારા અરજીમાં જણાવેલા નિયમો અને શરતો અનુસાર અરજીનો ચુકાદો આપવામાં આવે છે.

આ અરજી સાથે અરજદારોના લગ્નને આથી હિંદુ મેરેજ એક્ટ, ૧૯૫૫ની કલમ ૧૩ (બી) હેઠળ હુકમની તારીખથી નાબૂદ કરવામાં આવ્યા હોવાનું જાહેર કરવામાં આવે છે.

પક્ષોએ પોતાનો ખર્ચ જાતે ઉઠાવવો.

હુકમનામું તે મુજબ અનુસરશે. "

૧૪. ત્યારબાદ પક્ષકારોએ ચુકાદા અને હુકમનામા મુજબ કાર્યવાહી કરી હોવાનું જણાય છે.આ મુદ્દો ત્યારે શરૂ થયો જ્યારે અરજદારે સામાવાળાને કેટલાક ફેરફારના હેતુથી પેટા-કુલસચિવની કચેરીમાં હાજર રહેવાની વિનંતી કરી.ઈ-મેલ મુજબ, એવું લાગે છે કે અરજદાર હોમ લોનને બીજી બેંકમાં ટ્રાન્સફર કરવા ઈચ્છતો હતો, જે કેટલીક સમસ્યાઓ ઊભી કરી રહી હતી કારણ કે સામાવાળાનું નામ સહ-અરજદાર તરીકે રેકૉર્ડમાં ચાલી રહ્યું હતું.સામાવાળાએ ચિંતા વ્યક્ત કરીને પોતાનો વાંધો વ્યક્ત કર્યો છે કે તેણીનું નામ દૂર કર્યા પછી મિલકત પુત્રીના નામે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે કે કેમ અને કોઈ દસ્તાવેજોની જરૂર પડશે કે કેમ.અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલ જવાબ નકારાત્મક હતો, જે સૂચવે છે કે માત્ર તેનું નામ જ રહેશે અને હુકમનામા મુજબ તેનું નામ દૂર કરવામાં આવશે.ઈમેઈલ્સના સંક્ષિપ્ત આદાનપ્રદાન પછી, સંબંધિત પક્ષોના વકીલો દ્વારા નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી અને આખરે, એક્ઝિક્યુશન એપ્લિકેશન નં.૨૩/૨૦૨૧ પસંદગી આપવામાં આવી હતી, અન્ય બાબતોની સાથે, પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી કે સંમત હોવા છતાં, સામાવાળા પ્રશ્નમાં મિલકત માટે મુક્તિપત્રને અમલમાં મૂકવા અને સંમત થયા મુજબ મુલાકાતના અધિકારને લાગુ કરવા માટે સમર્થન આપી રહ્યો નથી.

૧૫. ફેમિલી કોર્ટ અરજદારની વિનંતીથી સંતુષ્ટ ન હોવાથી, અમલની અરજીને નકારી કાઢી હતી, જેમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે, અમલની અદાલત અમલમાં મૂકવા માંગેલા હુકમથી આગળ વધી શકતી નથી કારણ કે અરજદારની

તરફેલામાં કોઈ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવા માટે કોઈ હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી, સામાવાળાને કોઈપણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપી શકાતો નથી.

“૬. તે રેકૉર્ડ પર સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે અરજદાર અને સામાવાળાએ હિન્દુ મેરેજ એક્ટની કલમ ૧૩ (બી) હેઠળ પરસ્પર સંમતિ દ્વારા છૂટાછેડાના હુકમનામા માટે ઉપરોક્ત કૌટુંબિક દાવો દ્વારા આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો. પરિવારમાં દાવો કરવામાં આવેલી રાહતમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે દાવો પરસ્પર સંમતિના આધારે અરજદાર અને સામાવાળાના લગ્નને ભંગ કરવા માટે હતો.ઉપરોક્ત કૌટુંબિક દાવામાં કોર્ટ દ્વારા કોઈ પણ મિલકતમાં કોઈ અધિકાર/વ્યાજ અથવા હકનો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો નથી.તેના બદલે કોઈ પણ મિલકતના અધિકારો અથવા હકનો અદાલત સમક્ષ કોઈ મુદ્દો ન હતો.જો કે ચુકાદાના પેરા નં. ૨.૪ માં, કોર્ટ દ્વારા તથ્યોની અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે બંને પક્ષોએ એકબીજાની મિલકતોમાંથી તેમના અધિકારો માફ કર્યા હતા અને ભવિષ્યમાં તે દાવો નહીં કરે.ચુકાદામાં એવું પણ જોવા મળ્યું છે કે અરજદાર નં. ૨એ ફ્લેટ નં.૪૦૧-૧૫૫, ડ્વેલિંગ પ્લોટ નં.૧૬૫ સન રાઈઝ પાર્ક સોસાયટી એન. સંદેશ પ્રેસ, બોડકદેવ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૪ બંનેની સંયુક્ત મિલકતમાં પોતાનો અધિકાર છોડી દીધો હતો/સમર્પણ કર્યું હતું.આ અદાલત દ્વારા પેરા નં. ૨.૪ માં કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણ પરથી, બંને પક્ષોએ અમુક હકીકતો અને શરતો સ્વીકારી હતી, પરંતુ કોઈ પણ પક્ષને કોઈ પણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપતો કોઈ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો નથી.૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખનો હુકમનામું દસ્તાવેજના અમલ માટે નથી, પરંતુ તે માત્ર પરસ્પર સંમતિના આધારે પક્ષકારોના લગ્નને ભંગ કરવા માટે છે.કોઈ પણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવા માટે કોઈ પણ પક્ષ દ્વારા કોઈ રાહતનો દાવો કરવામાં આવ્યો નથી અને ભવિષ્યમાં કોઈ પણ પક્ષ દ્વારા ત્યાગ/શરણાગતિના કોઈ પણ ખતને અમલમાં

મૂકવા માટે પણ કોઈ સમજૂતી નથી.કાયદાની કલમ ૧૩ (બી) હેઠળ લગ્નના વિસર્જનનો ચુકાદો અને હુકમનામું પસાર કરતી વખતે, કોર્ટે હમણાં જ છૂટાછેડા દાખલ કરતી વખતે પક્ષો દ્વારા સંમત થયેલા નિયમો અને શરતો નોંધ્યા છે, પરંતુ, કોઈ પણ પક્ષને કોઈ પણ પક્ષની તરફેણમાં કોઈ ચોક્કસ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો કોઈ નિર્દેશ નથી.

૭. જ્યાં સુધી આદેશ ૨૧ નિયમ ૩૪નો સંબંધ છે, તે અમલ સાથે સંબંધિત છે, જ્યાં દસ્તાવેજના અમલનો હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું છે.અરજદાર આદેશ ૨૧ નિયમ ૩૪ (૬) પર ભારે આધાર રાખે છે, જે નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત છે:

(૬)(એ) હાલમાં અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ દસ્તાવેજની નોંધણી જરૂરી હોય તો, અદાલત અથવા અદાલત દ્વારા આ માટે અધિકૃત કરાયેલ અદાલતના અધિકારી, આવા કાયદા અનુસાર દસ્તાવેજની નોંધણી કરાવશે.

(બી) જ્યાં દસ્તાવેજની નોંધણી એટલી જરૂરી નથી, પરંતુ હુકમનામું ધારક તેને નોંધણી કરાવવા માંગે છે, ત્યાં કોર્ટ તેને યોગ્ય લાગે તેવો આદેશ આપી શકે છે.

(સી) જ્યાં કોર્ટ કોઈપણ દસ્તાવેજની નોંધણી માટે કોઈ આદેશ આપે છે, ત્યાં નોંધણીના ખર્ચ અંગે તે આદેશ આપી શકે છે.

૮. ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ, આદેશ ૨૧ ના નિયમ ૩૪ નો ઉપયોગ કરી શકાય છે જો ચુકાદાના દેવાદાર સામે દસ્તાવેજના અમલ માટે હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું હોય.વર્તમાન કેસમાં અરજદાર દ્વારા સી. સિ.પ્રો.કો. ના આદેશ ૨૧ નિયમ ૩૬ (૬) પર નિર્ભરતા ખોટી છે કારણ કે ઉપરોક્ત મિલકત અંગે અરજદારની તરફેણમાં કોઈ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો હુકમનામું નથી.તે પણ સ્થાયી કાયદો છે કે અમલ કરવા માટે માંગવામાં આવેલા હુકમની બહાર અમલ કરી શકાતો નથી.જ્યાં સુધી અને જ્યાં સુધી અરજદારની તરફેણમાં કોઈ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો હુકમ ન હોય ત્યાં સુધી સામાવાળાને કોઈ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ

આપી શકાતો નથી.આ કેસમાં અરજદાર અને સામાવાળા કેટલીક શરતો પર સંમત થયા હતા, જેના આધારે તેમણે હિંદુ મેરેજ એક્ટની કલમ ૧૩ (બી) હેઠળ પરસ્પર સંમતિથી છૂટાછેડાની અરજી દાખલ કરી છે. પક્ષકારો વચ્ચે સંમત થયેલી કોઈપણ મુદત અને શરતની પરિપૂર્ણતા ન થવાને ચોક્કસ કામગીરી માટે કોઈ દાવો દાખલ કરીને તેને લાગુ કરવા માટેનો આધાર બનાવી શકાય છે, પરંતુ, અમલની કાર્યવાહીમાં પક્ષનો સીધો સંપર્ક કરી શકાતો નથી, કારણ કે તે એક હકીકતનો પ્રશ્ન છે કે બંને પક્ષો દ્વારા કરારની કઈ મુદતનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે તે સાબિત કરવું જરૂરી છે.માત્ર ચોક્કસ દસ્તાવેજના અમલ માટે કાનૂની અને લાગુ કરી શકાય તેવા હુકમના આધારે, ચુકાદાના દેવાદારને આવા દસ્તાવેજને અમલમાં મૂકવા માટે લાગુ કરી શકાય છે અથવા તેને નિયમ ૩૪ ના આદેશ ૨૧ ની જોગવાઈ હેઠળ અમલમાં મૂકી શકાય છે.

૯. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, આ અદાલતનો અભિપ્રાય માનવામાં આવે છે કે સામાવાળાને અરજદારની તરફેણમાં પૂછપરછમાં મિલકત અંગે ત્યાગ/શરણાગતિના ખતને અમલમાં મૂકવા માટે કોઈપણ અમલની કાર્યવાહીનો નિર્દેશ આપી શકાતો નથી.તેથી, વર્તમાન એકિઝક્યુશન પિટિશન તેમજ આંક ૧૯ પરની અરજી આથી રદ કરવામાં આવે છે."

૧૬. ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત ફકરામાં કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણોનું માત્ર અવલોકન સૂચવે છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશનો અભિપ્રાય હતો કે પક્ષો વચ્ચે સંમત થયેલા નિયમો અને શરતોને લાગુ કરી શકાતી નથી અને જો તમામ પક્ષો તેને પૂર્ણ કરવા ઈચ્છે છે, તો કરારની ચોક્કસ કામગીરી માટે દાવો દાખલ કરવાની જરૂર છે.ફેમિલી કોર્ટનો અભિપ્રાય હતો કે સામાવાળાને અરજદારની તરફેણમાં મિલકતના સંદર્ભમાં ત્યાગ/શરણાગતિના ખતને અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ

આપી શકાતો નથી.આ તે આદેશ છે જે શીર્ષકવાળી અપીલમાં પડકારનો વિષય છે.

૧૭. રજૂઆતો કરતા પહેલા, અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કેટલીક જોગવાઈઓ યોગ્ય રહેશે.અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ ફેમિલી કોર્ટને તેમાં ઉલ્લેખિત દાવાઓ અને પ્રકૃતિની કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં અધિકારક્ષેત્ર પ્રદાન કરે છે.કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧) નું સ્પષ્ટીકરણ, દાવો અને કાર્યવાહીની પ્રકૃતિ માટે જોગવાઈ કરે છે.કલમ (સી), લગ્નના પક્ષકારોની સંપત્તિના સંદર્ભમાં દાવાઓ અથવા કાર્યવાહીની પ્રકૃતિ વિશે બોલે છે.કલમ ૭ આ રીતે વાંચે છે:

વર્તમાન ચુકાદામાં આદેશ ડી. ટી. ડી. દ્વારા ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે.૧૩/૦૧/૨૦૨૬ આર/એફ. એ./<આઈ. ડી. ૧> માં ઉલ્લેખિત દાવાઓ અને પ્રકૃતિની કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં.કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧) નું સ્પષ્ટીકરણ, દાવો અને કાર્યવાહીની પ્રકૃતિ માટે જોગવાઈ કરે છે.કલમ (સી), લગ્નના પક્ષકારોની સંપત્તિના સંદર્ભમાં દાવાઓ અથવા કાર્યવાહીની પ્રકૃતિ વિશે બોલે છે.કલમ ૭ આ રીતે વાંચે છે:

“૭. અધિકારક્ષેત્ર. –

(૧) આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓને આધિન, ફેમિલી કોર્ટ –

(એ) સ્પષ્ટીકરણમાં ઉલ્લેખિત દાવાઓ અને પ્રકૃતિની કાર્યવાહીઓના સંબંધમાં હાલમાં અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદા હેઠળ કોઈપણ જિલ્લા અદાલત અથવા કોઈપણ ગૌણ દીવાની અદાલત દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા તમામ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે અને કરે છે; અને

(બી) આવા કાયદા હેઠળ આવા અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાના હેતુઓ માટે, જિલ્લા અદાલત અથવા, કેસ હોય તે રીતે, જે વિસ્તાર સુધી ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર વિસ્તરે છે તે માટે આવી ગૌણ દીવાની અદાલત હોવાનું માનવામાં આવશે.

સમજૂતી.-આ પેટા-કલમમાં ઉલ્લેખિત દાવાઓ અને કાર્યવાહીઓ નીચેના પ્રકારના દાવાઓ અને કાર્યવાહીઓ છે, એટલે કે: -

(એ) લગ્નને રદ કરવાના હુકમનામા (લગ્નને રદબાતલ જાહેર કરવા અથવા, જેમ કે કેસ હોય તેમ, લગ્નને રદબાતલ કરવા) અથવા વૈવાહિક અધિકારોની પુનઃસ્થાપના અથવા ન્યાયિક અલગતા અથવા લગ્નના વિસર્જન માટે લગ્નના પક્ષો વચ્ચેનો દાવો અથવા કાર્યવાહી;

(બી) લગ્નની માન્યતા અથવા કોઈ પણ વ્યક્તિની વૈવાહિક સ્થિતિ વિશેની ઘોષણા માટેનો દાવો અથવા કાર્યવાહી;

(સી) પક્ષકારોની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની સંપત્તિના સંદર્ભમાં લગ્નના પક્ષો વચ્ચેનો દાવો અથવા કાર્યવાહી;

(ડી) વૈવાહિક સંબંધોને કારણે ઉદ્ભવતા સંજોગોમાં આદેશ અથવા મનાઈ હુકમ માટે દાવો અથવા કાર્યવાહી;

(ઈ) કોઈ પણ વ્યક્તિની કાયદેસરતા અંગેનો દાવો અથવા ઘોષણા માટેની કાર્યવાહી;

(એફ) જાળવણી માટેનો દાવો અથવા કાર્યવાહી;

(જી) વ્યક્તિના વાલીપણાના સંબંધમાં દાવો અથવા કાર્યવાહી અથવા કોઈ સગીરની કસ્ટડી અથવા તેની પહોંચ.

(૨) આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓને આધિન, ફેમિલી કોર્ટ પણ હશે અને તેનો ઉપયોગ કરશે -

(અ) ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ (૨/૧૯૭૪) ના પ્રકરણ IX (પત્ની, બાળકો અને માતાપિતાના ભરણપોષણ

માટેના આદેશને લગતા) હેઠળ પ્રથમ વર્ગના મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા ઉપયોગ કરી શકાય તેવું અધિકારક્ષેત્ર; અને (બી) અન્ય કોઈ અધિનિયમ દ્વારા તેને આપવામાં આવે તેવાં અન્ય અધિકારક્ષેત્ર. "

૧૮. અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૧૮, હુકમનામા અને આદેશોના અમલની જોગવાઈ કરે છે.તે આ રીતે વાંચે છે:

"૧૮. હુકમો અને આદેશોનો અમલ. –

(૧) ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ (૨/૧૯૭૪) ના પ્રકરણ IX હેઠળના આદેશ સિવાયના હુકમનામા અથવા આદેશને દીવાની અદાલતના હુકમનામા અથવા આદેશની જેમ જ બળ અને અસર હશે અને તેનો અમલ હુકમો અને આદેશોના અમલ માટે દીવાની કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૦૮ (૫/૧૯૦૮) દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે તે જ રીતે કરવામાં આવશે.

(૨) ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ (૨/૧૯૭૪) ના પ્રકરણ IX હેઠળ ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશનો અમલ તે સંહિતા દ્વારા આપા આદેશના અમલ માટે નિર્ધારિત રીતે કરવામાં આવશે.

(૩) હુકમનામું અથવા હુકમનો અમલ ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા થઈ શકે છે જેણે તેને પસાર કર્યો હોય અથવા અન્ય ફેમિલી કોર્ટ અથવા સામાન્ય સિવિલ કોર્ટ દ્વારા કે જેમાં તેને અમલ માટે મોકલવામાં આવે છે. "

૧૯. કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧) જણાવે છે કે ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામા અથવા આદેશનો અમલ દીવાની અદાલતના હુકમનામા અથવા આદેશ જેટલો જ બળ અને અસર ધરાવશે અને તે હુકમનામા અને આદેશના અમલ માટે સંહિતા દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી રીતે જ અમલમાં

મૂકવામાં આવશે.તેથી, કલમ ૧૮ ના આધારે, ફેમિલી કોર્ટને સંહિતા દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી રીતે જ હુકમનામું અથવા આદેશને અમલમાં મૂકવાની સત્તા આપવામાં આવે છે.

૨૦. અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૮એ પણ ઉલ્લેખ કરવા યોગ્ય છે જે હુકમો અને આદેશોના અમલીકરણની જોગવાઈ કરે છે, જે આ રીતે વાંચે છે:

“કલમ ૨૮ એ હુકમો અને આદેશોનું અમલીકરણ

આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ હુકમો અને આદેશોનો અમલ તે જ રીતે કરવામાં આવશે જે રીતે અદાલત દ્વારા તેના મૂળ નાગરિક અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવેલા હુકમો અને આદેશો હાલમાં બળજબરીથી લાગુ કરવામાં આવે છે. ”

૨૧. કલમ ૨૮એની જોગવાઈનું સાદું વાંચન સૂચવે છે કે અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા હુકમો અને આદેશોનો અમલ તેના મૂળ નાગરિક અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવેલા અદાલતના હુકમો અને આદેશોની જેમ જ કરવામાં આવશે.

૨૨. અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ની જોગવાઈના સંદર્ભમાં એ સૂચવવા માટે પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે કલમ ૨૭માં ઉલ્લેખિત મિલકત એ એવી મિલકત છે જે લગ્ન સમયે અથવા તેની આસપાસ પતિ અને પત્ની બંનેની સંયુક્ત માલિકીની હોઈ શકે છે.કલમ ૨૭ આ રીતે વાંચે છે:

“૨૭. મિલકતનો નિકાલ.— આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીમાં, અદાલત હુકમનામામાં એવી જોગવાઈઓ કરી શકે છે જે તે લગ્ન સમયે અથવા તે

વિશે રજૂ કરેલી કોઈપણ સંપત્તિના સંદર્ભમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માને છે, જે પતિ અને પત્ની બંનેની સંયુક્ત માલિકીની હોઈ શકે છે. "

૨૩. સંહિતાના આદેશ XXI નિયમ ૩૪ દસ્તાવેજ વગેરેના અમલ માટેની જોગવાઈ કરે છે જે તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:

“૩૪. દસ્તાવેજના અમલ માટે હુકમનામું, અથવા વાટાઘાટપાત્ર સાધનનું સમર્થન –

(૧) જ્યાં હુકમનામું દસ્તાવેજના અમલ માટે અથવા વાટાઘાટો કરી શકાય તેવા દસ્તાવેજ માટે સમર્થન માટે હોય અને ચુકાદો-દેવાદાર હુકમની અવગણના કરે અથવા તેનું પાલન કરવાનો ઇનકાર કરે, તો હુકમનામું ધારક હુકમની શરતો અનુસાર દસ્તાવેજ અથવા સમર્થનનો મુસદ્દો તૈયાર કરી શકે છે અને તેને અદાલતમાં પહોંચાડી શકે છે.

(૨) તે પછી કોર્ટ ચુકાદા-દેવાદારને તેના વાંધાઓ (જો કોઈ હોય તો) અદાલત આ વતી નક્કી કરે તે સમયની અંદર કરવાની જરૂર હોય તેવી નોટિસ સાથે ડ્રાફ્ટ રજૂ કરાવશે.

(૩) જ્યાં ચુકાદો આપનાર દેવાદાર ડ્રાફ્ટ સામે વાંધો ઉઠાવે છે, ત્યાં તેના વાંધાઓ તે સમયની અંદર લેખિતમાં જણાવવા પડશે અને કોર્ટ ડ્રાફ્ટને મંજૂરી આપતો અથવા તેમાં ફેરફાર કરતો એવો આદેશ આપશે, જે તેને યોગ્ય લાગે.

(૪) હુકમનામું ધારક અદાલતને એવા ફેરફારો (જો કોઈ હોય તો) સાથે ડ્રાફ્ટની એક નકલ પહોંચાડશે જે કોર્ટે યોગ્ય સ્ટેમ્પ પેપર પર નિર્દેશિત કરી હોય જો કાયદા દ્વારા હાલમાં અમલમાં હોય તો સ્ટેમ્પની જરૂર હોય; અને ન્યાયાધીશ અથવા આ વતી નિમણૂક કરાયેલ અધિકારી આ રીતે વિતરિત કરેલા દસ્તાવેજને અમલમાં મૂકશે.

(૫) આ નિયમ હેઠળ દસ્તાવેજનું અમલીકરણ અથવા વાટાઘાટપાત્ર સાધનનું સમર્થન નીચેના સ્વરૂપમાં હોઈ શકે છે, એટલે કે:—

“એ. બી. સામે ઇ. એફ. દ્વારા મુકદ્દમામાં એ. બી. માટે (અથવા કેસ હોય તે રીતે) અદાલતના ન્યાયાધીશ સી. ડી. અને તેની અસર દસ્તાવેજના અમલ અથવા તેને અમલમાં મૂકવા અથવા સમર્થન આપવાનો આદેશ આપનાર પક્ષ દ્વારા વાટાઘાટપાત્ર સાધનના સમર્થન જેવી જ હશે.

(ડ) (ક) હાલમાં અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ દસ્તાવેજની નોંધણી જરૂરી હોય તો, અદાલત અથવા અદાલત દ્વારા આ માટે અધિકૃત કરાયેલ અદાલતના અધિકારી, આવા કાયદા અનુસાર દસ્તાવેજની નોંધણી કરાવશે.

(બી) જ્યાં દસ્તાવેજની નોંધણી એટલી જરૂરી નથી, પરંતુ હુકમનામું ધારક તેને નોંધાવવાની ઇચ્છા રાખે છે, ત્યાં કોર્ટ તેને યોગ્ય લાગે તેવો આદેશ આપી શકે છે.

(સી) જ્યાં કોર્ટ કોઈપણ દસ્તાવેજની નોંધણી માટે કોઈ આદેશ આપે છે, ત્યાં તે નોંધણીના ખર્ચ અંગે યોગ્ય લાગે તેવો આદેશ આપી શકે છે. ”

૨૪. પેટા-નિયમ (ડ) (એ) માં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, હાલમાં અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદા હેઠળ દસ્તાવેજની નોંધણી જરૂરી હોય તો, અદાલત અથવા અદાલતનો અધિકૃત અધિકારી આવા કાયદા અનુસાર દસ્તાવેજની નોંધણી કરાવશે. આ સૂચવવા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે કે કાયદાની જોગવાઈઓ ફેમિલી કોર્ટને હુકમનામા અને આદેશોના અમલ માટે સંહિતા દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી રીતે હુકમનામા અને આદેશનો અમલ કરવા માટે બાંધે છે.

૨૫. સંહિતાની કલમ ૪૭માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જે દાવામાં હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું હતું તેના પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ પ્રશ્નો હુકમનામું અમલમાં મૂકતી અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, અલગ દાવો દ્વારા

નહીં.સંહિતાની કલમ ૪૭ તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:

“કલમ ૪૭.હુકમનો અમલ કરતી અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવતા પ્રશ્નો.

(૧) જે દાવામાં હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું હતું તે દાવાના પક્ષકારો અથવા તેમના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ પ્રશ્નો અને હુકમના અમલ, નિકાલ અથવા સંતોષને લગતા તમામ પ્રશ્નો, હુકમનો અમલ કરતી અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, અલગ દાવો દ્વારા નહીં.

* * * * *

(૩) કોઈ વ્યક્તિ પક્ષની પ્રતિનિધિ છે કે નહીં તે અંગે કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થાય તો, આ કલમના હેતુઓ માટે, આવા પ્રશ્ન ૧૦.૫ પી. ટી. એલ. અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે.

સમજૂતી ૧.-- આ કલમના હેતુઓ માટે, વાદી કે જેની સામે દાવો રદ કરવામાં આવ્યો છે અને પ્રતિવાદી કે જેની સામે દાવો રદ કરવામાં આવ્યો છે તે દાવાના પક્ષકારો છે.

સમજૂતી II.--

(એ) આ કલમના હેતુઓ માટે, હુકમના અમલમાં વેચાણ પર મિલકત ખરીદનારને જે દાવામાં હુકમનામું પસાર કરવામાં આવે છે તેનો પક્ષકાર માનવામાં આવશે; અને

(બી) આવી મિલકતનો કબજો આવા ખરીદનાર અથવા તેના પ્રતિનિધિને પહોંચાડવાને લગતા તમામ પ્રશ્નો આ વિભાગના અર્થમાં હુકમના અમલ, નિકાલ અથવા સંતોષને લગતા પ્રશ્નો હોવાનું માનવામાં આવશે. "

૨૬. ઉપરોક્ત ઉદ્દેશિત જોગવાઈ દાવાના પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા પ્રશ્નોના સ્વરૂપની જોગવાઈ કરે છે જે હુકમનામું અમલમાં મૂકતી અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે અને અલગ દાવો દાખલ કરવાની જરૂર નથી.

૨૭. જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, ખાસ કરીને, અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની જોગવાઈ કરે છે જે પક્ષકારોની મિલકતો અથવા તેમાંથી કોઈ એક સુધી વિસ્તરે છે.કલમ ૭ ની પેટા-કલમ (૧) એ જોગવાઈ કરે છે કે કાયદાની જોગવાઈઓને આધિન, ફેમિલી કોર્ટ પાસે સમજૂતીમાં ઉલ્લેખિત દાવાઓ અને પ્રકૃતિની કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં કોઈપણ જિલ્લા અદાલત અથવા કોઈપણ ગૌણ દીવાની અદાલત દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા તમામ અધિકારક્ષેત્ર હશે અને તેનો ઉપયોગ કરશે.તે વધુમાં જોગવાઈ કરે છે કે ફેમિલી કોર્ટ, આવા કાયદા હેઠળ આવા અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાના હેતુથી, જિલ્લા અદાલત અથવા ગૌણ દીવાની અદાલત તરીકે ગણવામાં આવશે, જે કેસ હોઈ શકે છે, જે વિસ્તાર માટે ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર વિસ્તરે છે.તેથી, કલમ ૭ ની જોગવાઈના આધારે, ફેમિલી કોર્ટને તે વિસ્તાર માટે જિલ્લા અદાલત અથવા ગૌણ જિલ્લા અદાલત માનવામાં આવે છે જ્યાં ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર વિસ્તરે છે.

૨૮. તદુપરાંત, કલમ ૧૮ ની જોગવાઈમાંથી, તે સ્પષ્ટ છે કે ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ હુકમનામું અથવા આદેશ સિવિલ કોર્ટના હુકમનામા અથવા આદેશની જેમ જ બળ અને અસર ધરાવશે અને હુકમનામા અને આદેશના અમલ માટે સંહિતા દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી રીતે અમલમાં મૂકવામાં આવશે.તેથી, કલમ ૧૮ ફેમિલી કોર્ટને હુકમનામું અને આદેશો અમલમાં મૂકવાની સત્તા આપે છે.તેવી જ રીતે, અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૮એ, હુકમો અને આદેશોના અમલીકરણની જોગવાઈ કરે છે.તેથી, એવો કોઈ વિવાદ નથી કે ફેમિલી કોર્ટ

દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશનું બળ અને અસર સમાન હશે અને તેનો અમલ સંહિતાની જોગવાઈઓ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૧૮ની શરતો અનુસાર કરવામાં આવશે.

૨૯. આ તબક્કે, તે નોંધપાત્ર છે કે ચુકાદા અને અરજીમાં પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદાને સામાવાળા દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો નથી અને તે અંતિમતા પ્રાપ્ત કરી ચૂક્યો છે. ચુકાદો અને હુકમનામું સ્વીકાર્યા પછી, મુદ્દો એ હશે કે શું સામાવાળાને છૂટાછેડાના ખત અને ચુકાદા અને તારીખ ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ ના હુકમના ગુણદોષ સામે ફરિયાદ ઉઠાવવાની મંજૂરી હશે કે કેમ. ઉપરાંત, હુકમનામું અમલમાં મૂકવા માટેની ફેમિલી કોર્ટ પક્ષને પહેલેથી જ સંમત થયેલા મુદ્દાઓ અને તેની શરતોમાં ચુકાદો પસાર કરવા માટે અલગ દાવો દાખલ કરવા માટે નકારી શકે નહીં. જો આવા માર્ગને મંજૂરી આપવામાં આવે તો તે અધિનિયમ/૧૯૮૪ તેમજ અધિનિયમ/૧૯૫૫ની ભાવના વિરુદ્ધ જશે કારણ કે બંને કાયદાઓ અંતર્ગત કેન્દ્રિય વિષય મુકદ્દમો ઘટાડવાનો છે, પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદોનું વહેલી તકે નિરાકરણ પૂરું પાડવાનો છે.

૩૦. કે. એ. અબ્દુલ જલીલ વિરુદ્ધ ટી. એ. શાહિદા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની જોગવાઈઓનો અવકાશ સંક્ષિપ્તમાં નિર્ધારિત કર્યો છે. એ નોંધવામાં આવે છે કે કાયદો/૧૯૮૪, અન્ય બાબતોની સાથે, પતિ-પત્ની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની મિલકતને લગતી ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રમાં વિશેષ જોગવાઈ કરવા માંગે છે. વધુ સમજાવતી વખતે, એ નોંધવામાં આવે છે કે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની કલમ ૭ દાવાના સંદર્ભમાં ફેમિલી

કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની જોગવાઈ કરે છે, જે કાર્યવાહી તેમાં સંલગ્ન સમજૂતીમાં ઉદ્દેશિત છે.કલમ ૭ની પેટા-કલમ (૧) ના સમજૂતીના ખંડ (સી) પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જે પક્ષકારો અથવા તેમાંથી કોઈ એકના સંબંધમાં લગ્નના પક્ષો વચ્ચેના દાવા અથવા કાર્યવાહીનો સંદર્ભ આપે છે.સર્વોચ્ચ અદાલતે વધુમાં સમજાવ્યું છે કે કાયદો/૧૯૮૪ પાછળનો વિચાર એ કલ્પના કરવાનો છે કે ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર, અન્ય બાબતોની સાથે, પતિ-પત્ની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની મિલકતોના સંબંધમાં વિસ્તરે.તૈયાર સંદર્ભ માટે ફ્કરા ૧૦ અને ૧૧ અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

“૧૦. ફેમિલી કોર્ટો અધિનિયમ ફેમિલી કોર્ટોની સ્થાપનાની જોગવાઈ કરવા માટે ઘડવામાં આવ્યો હતો, જેથી સમાધાનને પ્રોત્સાહન મળે અને લગ્ન અને પારિવારિક બાબતો અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતોના વિવાદોનું ઝડપી સમાધાન થાય.ઉદ્દેશો અને કારણોના નિવેદનના અવલોકન પરથી એવું લાગે છે કે ઉપરોક્ત કાયદો, અન્ય બાબતોની સાથે, ફેમિલી કોર્ટોના અધિકારક્ષેત્રમાં પતિ-પત્ની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની મિલકતને લગતી બાબતો પૂરી પાડવા માંગે છે.કાયદાની કલમ ૭ તેમાં સંલગ્ન સ્પષ્ટીકરણમાં ઉદ્દેશિત દાવાઓ અને કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં ફેમિલી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની જોગવાઈ કરે છે.કલમ ૭ સાથે જોડવામાં આવેલ સમજૂતી (સી) એ પક્ષકારોની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની સંપત્તિના સંદર્ભમાં લગ્નના પક્ષો વચ્ચેનો દાવો અથવા કાર્યવાહીનો સંદર્ભ આપે છે.

૧૧. આ બાબતની હકીકત, જેમ અહીં અગાઉ નોંધવામાં આવી છે, તે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે લગ્નના પક્ષો વચ્ચેનો વિવાદ એક પતિ/પત્ની દ્વારા બીજા સામે દાવો કરવામાં આવેલી મિલકતમાંથી ઉદ્ભવ્યો હતો.અહીં સામાવાળાએ આ અસર માટે એક સ્પષ્ટ નિવેદન આપ્યું હતું કે

મિલકતની ખરીદી રોકડમાં અથવા આભૂષણોના રૂપમાં ચૂકવવામાં આવેલી રકમમાંથી કરવામાં આવી હતી અને દાવાની અનુસૂચિ 'એ' અને 'બી' માં વર્ણવેલ મિલકતની ખરીદી માટે વિચારણાના સ્ત્રોતમાંથી કરવામાં આવી હતી, અહીં અપીલકર્તા તેના સંબંધમાં માત્ર ટ્રસ્ટી હતો અને તેના પર કોઈ સ્વતંત્ર વ્યાજનો દાવો કરી શક્યો ન હોત.તે પણ સ્પષ્ટ છે કે જ્યારે આંક બીટ A ૧ તરીકે ચિહ્નિત કરાર ૧૭.૦૯.૧૯૯૪ પર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અપીલકર્તાએ ૦૧.૧૧.૧૯૯૫ પર તલાક ઉચ્ચાર્યો હતો.આ અદાલતની દ્રષ્ટિએ લગ્ન અને પારિવારિક બાબતો અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતોના શબ્દોના વિવાદોને વ્યાપક માળખું આપવું આવશ્યક છે.ઉદ્દેશો અને કારણોનું નિવેદન, જેનો અગાઉ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, તે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે ફેમિલી કોર્ટનો અધિકારક્ષેત્ર, અન્ય બાબતોની સાથે, પતિ-પત્ની અથવા તેમાંથી કોઈ એકની મિલકતોના સંબંધમાં વિસ્તરે છે, જેનો સ્પષ્ટ અર્થ એ થશે કે પક્ષો દ્વારા અન્યના જીવનસાથી તરીકે દાવો કરવામાં આવેલી મિલકતો; દાવાને ધ્યાનમાં લીધા વિના કે લગ્નના નિર્વાહ દરમિયાન મિલકતનો દાવો કરવામાં આવે છે કે નહીં. "

૩૧. આ તબક્કે, દીપા ભાર્ગવ અને અબ્ર વિરુદ્ધના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો સુસંગત રહેશે.મહેશ ભાર્ગવ અને અન્યો ઓરસ.(ઉપર).હકીકતો વર્તમાન કેસની હકીકતોની નજીક છે.એવું જોવામાં આવે છે કે જ્યાં સુધી હુકમનામું અલગ ન કરવામાં આવે ત્યાં સુધી તે માન્ય રહે છે.હાથ પરના કિસ્સામાં, સમાધાનના હુકમને પડકારવામાં આવ્યો નથી અને પક્ષોએ સંમતિની શરતો પર કાર્યવાહી કરી છે.તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે અમલ કરતી અદાલત હુકમની પાછળ ન જઈ શકે, કારણ કે, તેને હુકમનામામાં ફેરફાર

કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી પરંતુ તેણે હુકમનો અમલ કરવો જ જોઈએ.સંબંધિત ફકરા ૮ અને ૯, આ રીતે વાંચો: –

“૮. પક્ષોએ એક સામાન્ય પૂર્વજ પાસેથી દાવામાં જમીનમાં તેમના હિતનો દાવો કર્યો હતો.તેઓએ સમાધાન કર્યું.ત્યારબાદ એક હુકમનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.એક હુકમનામું, જેમ કે જાણીતું છે, જ્યાં સુધી અલગ રાખવામાં ન આવે ત્યાં સુધી માન્ય રહે છે.પ્રતિવાદીઓએ આ સંમતિ હુકમની માન્યતા અથવા અન્યથા ક્યારેય પડકાર્યો નથી.તેના પર કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી.તેઓએ તે મુજબ મિલકતનો નિકાલ કર્યો હતો અને આમ, તેના એક ભાગનો લાભ લીધો હતો.તેથી, તેમના માટે ત્યાંથી પાછા ફરવું અસ્વીકાર્ય હતું.

૯. ઉપરોક્ત સંમતિની શરતોના અર્થઘટન અથવા ઉપયોગ અંગે કોઈ શંકા અથવા વિવાદ નથી.તે પણ વિવાદમાં નથી કે સામાવાળાના ચુકાદા- દેવાદારોએ તેની શરતોમાં કામ કર્યું ન હતું.અમલ કરતી અદાલત, તે જાણીતી છે, હુકમનામું પાછળ ન જઈ શકે.તેને હુકમનામામાં ફેરફાર કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી.તેણે હુકમનામું જેમ છે તેમ અમલમાં મૂકવું જોઈએ.સમાધાનના હુકમનામામાં સમાવિષ્ટ ડિક્લેરેટ કલમ, અન્યથા પણ, કરાર અધિનિયમની કલમ ૭૪ની જોગવાઈઓને આકર્ષવા માટે દંડાત્મક ગણવામાં આવશે નહીં.

૩૨. સી. વિક્રમ વિરુદ્ધ બી. કે. સૌમ્યા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં કર્ણાટક હાઈકોર્ટનો ચુકાદો પણ સુસંગત રહેશે.આ કેસમાં પતિની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી, તેણે તેને પડકાર્યો ન હતો.ફાંસીની કાર્યવાહીમાં ગુણદોષ પર વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો.ફકરા ૧૨ અને ૧૩ માં, તે આ રીતે જોવા મળે છે: –

“૧૨. પતિએ નીચેની અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉપરોક્ત આદેશ પર સવાલ ઉઠાવવો જોઈતો હતો અને તેને જાણીતા શ્રેષ્ઠ કારણોસર તેણે સવાલ ન કરવાનું પસંદ કર્યું છે.આ અદાલતના માનવામાં આવેલા

અભિપ્રાયમાં, તે આધારો પર સી. સિ.પ્રો.કો. ની કલમ ૪૭ હેઠળની અરજી માન્ય નથી.પ્રદીપ મહેરાના કેસમાં ઉપર ઉલ્લેખિત ચુકાદામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આ મુદ્દાને ખૂબ જ સારી રીતે હાથ ધર્યો છે.જેમાં ઉપરોક્ત કેસમાં, અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને સમર્થન આપ્યા વિના, સી. સિ.પ્રો.કો. ની કલમ ૪૭ હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવે છે. અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે દીવાની દાવામાં અંતિમ તબક્કા સુધી પહોંચતા પહેલા નિશ્ચિતપણે બહુવિધ તબક્કાઓમાંથી પસાર થવું પડે છે, તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કે કાયદાની કોઈપણ ભૂલને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા દૂર કરવામાં આવે.અપીલીય અદાલત, બીજી અપીલીય અદાલત અને પુનરીક્ષણ અદાલત પાસે અમલ કરતી અદાલત જેવી જ સત્તાઓ નથી જે અત્યંત મર્યાદિત છે અને અદાલતે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અનેક ચુકાદાઓ પર ચર્ચા કરી હતી અને એવું પણ નિરીક્ષણ કર્યું હતું કે અન્યાયને રોકવા માટે જે ઉપાય આપવામાં આવ્યો છે તે હકીકતમાં આદેશોના સમયસર અમલીકરણ અને હુકમોના અમલને અટકાવીને અન્યાય કરવા માટે દુરુપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે.અદાલતે રાહુલ એસ. શાહ વિરુદ્ધ જિનેન્દ્ર કુમાર ગાંધીના કેસમાં ચુકાદામાં ભાગ કાઢ્યો હતો-જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે ફાંસીની કાર્યવાહી જે ન્યાયથી બનેલી હોવાનું માનવામાં આવે છે અને ન્યાયના કારણને ટેકો આપે છે તે અસરકારક છે જેનો ન્યાયમાં અવરોધ લાવવા માટે સરળતાથી દુરુપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે.પછી કોર્ટે સી. સિ.પ્રો.કો. ની કલમ ૪૭ હેઠળની અરજી પર કાર્યવાહી કરતી વખતે અદાલતોને ચેતવણી આપી છે. અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે તમામ ચુકાદાઓ હુકમના અમલમાં ધીમી પ્રક્રિયા અને અદાલતની ચિંતા અને પરિસ્થિતિ સુધારવાના તેના પ્રયાસોને પ્રકાશિત કરવા માટે સંદર્ભિત કરવામાં આવે છે.

૧૩. આ કેસના તથ્યો પર આવતા ઉપરોક્ત ચુકાદાના પ્રકાશમાં, પત્ની દ્વારા અરજીમાં નિર્ધારિત તથ્યાત્મક આધારને ધ્યાનમાં લેતા, Ex.P-૧

ને પણ ધ્યાનમાં લીધા વિના, તેણીએ પિતાએ તેને આપેલી તમામ ચીજવસ્તુઓ વિશે ઉલ્લેખ કર્યો છે જે પતિ સાથે પડેલી છે અને છૂટાછેડાના હુકમનામામાં, અદાલતને પણ પતિને ઉપરોક્ત વસ્તુઓ પરત કરવા માટે નિર્દેશ આપતો આવો આદેશ પસાર કરવાનો અધિકાર છે.જો પતિ વ્યથિત હોય તો તેણે ઉપરોક્ત ચુકાદા અને હુકમનામું રદ કરવા માટે અરજી દાખલ કરીને તેની પૂછપરછ કરવી જોઈતી હતી.હવે ખાસ કરીને આ અદાલત એવા વાદીના બચાવમાં આવી શકતી નથી કે જે અદાલતની પ્રક્રિયા સાથે રમી રહી છે અને ૧૪ વર્ષ સુધી એકપક્ષીય છૂટાછેડાના હુકમનામા પર સવાલ ઉઠાવ્યા વિના ચૂપ રહી છે, જે અદાલત સમક્ષ આવે છે કે જ્યાં સુધી છૂટાછેડાની મંજૂરીની વાત છે, તે વ્યથિત નથી અને વસ્તુઓ પરત કરવાની વાત છે, આવા આદેશ ખરાબ છે અને હુકમનામું રદબાતલ છે.આ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ, અગાઉના ફકરામાં, જે આધારો ઉઠાવવામાં આવ્યા છે તે ચુકાદાના ગુણદોષ પર છે, જેની તપાસ ત્યારે જ કરી શકાય છે જ્યારે અપીલ દાખલ કરવામાં આવે અને સી. પી. સી. ની કલમ ૪૭ હેઠળની કાર્યવાહીમાં નહીં.

૩૩. એવું જોવામાં આવે છે કે જો પતિને કોઈ વાંધો હોય, તો તેણે નીચેની અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ પર સવાલ ઉઠાવવો જોઈએ; જો કે, ચુકાદા પર સવાલ ન ઉઠાવવાનું પસંદ કર્યા પછી, સંહિતાની કલમ ૪૭ હેઠળ કાર્યવાહીમાં વાંધો ઉઠાવવો અસ્વીકાર્ય રહેશે.હાથ પરના કેસમાં, એ નોંધવું જરૂરી છે કે અમલની અરજીમાં, સામાવાળાએ સંહિતાની કલમ ૪૭ હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈ વાંધો પણ દાખલ કર્યો નથી.કોઈ વાંધો ન ઉઠાવ્યા પછી, સામાવાળા માટે હવે આ અદાલત સમક્ષ દલીલ કરવી અસ્વીકાર્ય રહેશે કે સમાધાન હુકમનામું માન્ય ન હતું અથવા સંમતિ હુકમનામું રદબાતલ છે, તે કરાર અધિનિયમ, ૧૮૭૨ ની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે.

૩૪. જ્ઞાન દેવી વિરુદ્ધના કેસમાં દિલ્હી હાઈકોર્ટના ચુકાદાનો સંદર્ભ વધુ સુસંગત હશે. લીલા દેવી @નારાયણી અને અન્યો અન્ય. (ઉપરોક્ત) જેમાં શરતો ખાસ નોંધવામાં આવી હતી અને અન્યો સમજૂતીના સંદર્ભમાં હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું હતું. ફક્ત ૯ ના સંબંધિત અવતરણો અહીં નીચે ટાંકવામાં આવ્યા છે: –

“૯.....પક્ષકારોએ સમાધાન ખતમાં ખાસ નોંધાયેલા નિયમો અને શરતો પર આ બાબતનો નિકાલ કર્યો છે. ઉપરોક્ત નિયમો અને શરતો પર સમાધાન હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું છે. પક્ષકારોનો ઈરાદો અને સમાધાનની શરતો હવે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામામાં સામેલ કરવામાં આવી છે. પસાર કરાયેલ સમાધાન હુકમનો અમલ થવો જોઈએ અને હુકમનામામાં ફેરફાર કરીને અથવા હુકમની પાછળ જઈને તેમાં દખલ કરવી જોઈએ નહીં. આ અદાલત હુકમની પાછળ જઈ શકે નહીં અને એવો આદેશ પસાર કરી શકે નહીં કે જે પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા સમાધાનના નિયમો અને શરતો દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં ન આવે. જે હુકમનામું અંતિમ અને બંધનકર્તા બની ગયું છે તેને ફરી ખોલી શકાતું નથી.

૩૫. એવું માનવામાં આવ્યું છે અને અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે સમાધાન ખત અને સમાધાન હુકમનામામાં ખાસ નોંધાયેલા નિયમો અને શરતો પર મુદ્દાનું સમાધાન કરનારા પક્ષો પસાર થઈ ગયા છે; પક્ષકારોનો ઈરાદો અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામામાં સમાવિષ્ટ છે અને સમાધાન હુકમનામું અમલમાં મૂકવું જોઈએ અને તેમાં ફેરફાર કરીને અથવા તેની પાછળ જઈને દખલ કરવી જોઈએ નહીં. તેથી, અમલ કરતી અદાલતે સમાધાનના સંદર્ભમાં હુકમનો અમલ કરવો જોઈતો હતો. હકીકતમાં, અદાલતે ભૂલભરેલા ધોરણે કાર્યવાહી કરી હતી કે

પક્ષકારો વચ્ચે મુદ્દાઓ પર ચુકાદો આપવામાં આવ્યો નથી, તેથી તેનો અમલ કરી શકાતો નથી.

૩૬. એ. પી. ટી. એ પવન કુમાર આર્ય અને અન્યો વિ. ના કેસમાં ચુકાદાનો સંદર્ભ પણ હશે.રવિ કુમાર આર્ય અને અન્યો અન્ય (ઉપરોક્ત) જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નોંધ્યું છે કે પક્ષકારોએ માર્ગના સંપૂર્ણ વિભાજન માટે સંમતિની શરતો/સમાધાન કર્યું છે અને અન્યો પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદોમાં આખરે સંપૂર્ણ શાંતિ લાવવાનો હેતુ ધરાવે છે, ત્યારે સંમતિની સંપૂર્ણ શરતો/હુકમનામું બંને પક્ષો દ્વારા અમલમાં મૂકવું અને અન્યો/અથવા અમલમાં મૂકવું જરૂરી છે.એ પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે એક પક્ષ માટે એવી દલીલ ઉઠાવવી અસ્વીકાર્ય રહેશે કે તેમની તરફેણ કરતા સમાધાનના ભાગને અમલમાં મૂકી શકાય અને તેનું પાલન કરી શકાય, નહીં કે જે ભાગ તેમની વિરુદ્ધ છે અથવા અનુકૂળ નથી.ઉપરોક્ત ઉદ્દેશિત ચુકાદાના ફક્ત ૯ અને ૧૦ આ રીતે વાંચે છે:

“૯. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન પરિષ્ક વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને અહીં ઉપર પુનઃઉત્પાદિત સમાધાનની સંબંધિત શરતોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે પક્ષકારો વચ્ચે પૂરક સંમતિની શરતો/પારિવારિક વ્યવસ્થાના વધુ અમલની જરૂર છે.કોઈપણ કારણોસર, પક્ષો વચ્ચે વધુ પૂરક સંમતિની શરતો દાખલ કરવામાં આવી નથી.તેથી, એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે પક્ષોએ પક્ષો વચ્ચેના માર્ગોના સંપૂર્ણ વિભાજન માટે સંમતિની શરતો/સમાધાનમાં પ્રવેશ કર્યો હતો અને તેથી પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદોને આખરે સંપૂર્ણ શાંતિ લાવવાનો હેતુ હતો અને પક્ષોએ પણ સંમતિની શરતો/સમાધાનમાં પ્રવેશ કર્યો હતો જેથી એ. આઈ. એસ. સી. ઓ., આઈ. એમ. ટી. સી., કાશ ફૂડ્સ, ઓર્બિટ આર્ય કોમર્શિયલ પરિસરની વિષયવસ્તુ અને મોટા આર્ય ગ્રુપ ઓફ કંપનીઝ અને તેના

ઘટકો, જે દીવાની દાવામાં વિવાદની બહાર હતા, તેના સંબંધમાં વિવાદોને ઉકેલવા અને સમાધાન કરવા માટે, સંમતિની સંપૂર્ણ શરતો/સંમતિ હુકમનામું બંને દ્વારા કાર્યવાહી અને/અથવા અમલમાં મૂકવું જરૂરી છે. પક્ષો.આંશિક સંમતિની શરતો/સંમતિ હુકમનો કોઈ અમલ કરી શકાતો નથી.જો વાદી વતી રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે અને 'પરિશિષ્ટ એ' પરની સૂચિ મુજબ ૮ ફેલેટને કોઈપણ પૂરક સંમતિની શરતો/પારિવારિક વ્યવસ્થા વિના પી. એ. ગ્રુપની તરફેણમાં સંપૂર્ણપણે અને કોઈપણ શરત વિના સ્થાનાંતરિત કરવામાં આવે, તો તે કિસ્સામાં, પક્ષો વચ્ચેના તમામ વિવાદોને ઉકેલવા માટે સંમતિની શરતો/સમાધાનમાં પ્રવેશવાનો સંપૂર્ણ ઉદ્દેશ અને હેતુ નિરાશ થશે.સંમતિની શરતો/સંમતિ હુકમના બંને પક્ષોએ સમાધાનની શરતો/સંમતિની શરતો અને સંમતિ હુકમનું સંપૂર્ણ પાલન કરવું જરૂરી છે.એક પક્ષને એમ કહેવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કે સમાધાનનો તે ભાગ જે તેમની તરફેણમાં છે તે અમલમાં મૂકવામાં આવે અને/અથવા તેનું પાલન કરવામાં આવે અને સમાધાન/સંમતિની શરતો/સંમતિ હુકમની અન્ય શરતો નહીં.આવા સંજોગોમાં, વિદ્વાન સિંગલ જજ તેમજ ડિવિઝન બેન્ચ એમ કહીને વાજબી છે કે વધુ પૂરક સંમતિની શરતો/પારિવારિક વ્યવસ્થાનો અમલ કરવો આવશ્યક છે અને સંમતિની શરતો/સંમતિની હુકમનું કોઈ આંશિક અમલ કરી શકાતો નથી.

૧૦. હરિ શંકર સિંઘાનિયા (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં પણ, જે નિર્ણય પર અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, આ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે પારિવારિક સમાધાનને અન્ય કોઈપણ ઔપચારિક વ્યાપારી સમાધાનથી અલગ રીતે ગણવામાં આવે છે કારણ કે કાયદાની નજરમાં આવા સમાધાનથી પરિવારના સભ્યોમાં શાંતિ અને સદ્ભાવના સુનિશ્ચિત થાય છે.વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે પરિવાર દ્વારા કરવામાં આવેલા સમાધાનના અમલીકરણની તકનિકી બાબતોને જોખમમાં મૂકવી

જોઈએ નહીં, જે પરિવારમાં શાંતિ અને સંવાદિતા જાળવવા માટે જરૂરી છે.વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવે છે કે તે અદાલતની ફરજ છે કે આવી વ્યવસ્થા અને તેની શરતોને અક્ષર અને ભાવનાથી અમલમાં મૂકવી જોઈએ. "

૩૭. તેથી, ફેમિલી કોર્ટ તરફથી એવું નિરીક્ષણ કરવું યોગ્ય રહેશે નહીં કે સમાધાન હુકમનામું અમલમાં મૂકવા માટે સક્ષમ નથી.કોર્ટનો એવો પણ અભિપ્રાય હતો કે કોઈ પણ મિલકતનો અધિકાર અથવા માલિકી અદાલત સમક્ષ કોઈ મુદ્દો નથી અને ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા તેના કોઈ ચુકાદાની ગેરહાજરીમાં, ફાંસીનો આદેશ આપી શકાતો નથી.તારણો ખોટા છે કારણ કે, સંમત નિયમો અને શરતો ધરાવતી અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાં સરતપાસ-આંક ૧૦ અને ૧૧નો સમાવેશ થાય છે, જે ૨૫.૦૭.૨૦૧૮ ના ચુકાદા અને હુકમનામા પસાર કરવામાં પરિણમી હતી અને કોર્ટે આદેશ આપ્યો છે કે, અરજીમાં દર્શાવેલ નિયમો અને શરતો અનુસાર દાવો નક્કી કરવામાં આવે.સ્પષ્ટપણે, આદેશ XXIII નિયમ ૩ ની જોગવાઈ પૂરી પાડે છે કે જો તે કોર્ટની સંતોષ માટે સાબિત થાય કે કોઈ દાવાને કોઈ કાયદેસર કરાર અથવા સમાધાન દ્વારા સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રીતે સમાયોજિત કરવામાં આવ્યો છે, તો કોર્ટ, તે અનુસાર હુકમનામું પસાર કરવા માટે આગળ વધશે.ચુકાદો અને હુકમ પરસ્પર સંમતિની દ્રષ્ટિએ પસાર કરવામાં આવ્યો છે અને પક્ષકારો દ્વારા ગુણદોષ પર અરજીનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો ન હતો.આથી, સંબંધિત મિલકત સહિત કોઈપણ મિલકતમાં પક્ષકારોના અધિકાર, વ્યાજ અથવા હકનો નિર્ણય લેવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થયો ન હતો.તે પણ

વિવાદમાં નથી કે ૨૫.૦૭.૨૦૧૯ તારીખના ચુકાદા અને હુકમનામા બંનેએ કોઈ પડકારની ગેરહાજરીમાં અંતિમતા પ્રાપ્ત કરી છે.ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, ફેમિલી કોર્ટ સામાવાળાને સંમતિ મુજબ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ અને આદેશ XXI ના નિયમ ૩૪ ના પેટા-નિયમ (૬) (એ) ની જોગવાઈ અનુસાર તેની નોંધણી કરાવવી જોઈએ.

૩૮. સ્પષ્ટપણે, નીચેની અદાલત સાથે જે પરિબળનું વજન હતું તે એ હતું કે મિલકતમાં અધિકાર અથવા હિતનો ચુકાદો આપવામાં આવતો નથી તેથી તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી, તે નીચેની અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલ હશે.ફેમિલી કોર્ટ સાથે સંકળાયેલું બીજું પરિબળ એ હતું કે દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવા માટે પક્ષકારો દ્વારા કોઈ રાહતનો દાવો કરવામાં આવતો નથી અને અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૧૩ બી હેઠળ ચુકાદો પસાર કરતી વખતે કોઈ નિર્દેશો જારી કરવામાં આવતા નથી અને તેથી, દસ્તાવેજો અમલમાં મૂકવા માટે નિર્દેશિત કરી શકાતા નથી.ઉપરોક્ત પરિબળ પણ ખોટો છે.પુનરાવર્તનની કિંમત પર, એ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજી કલમ ૧૩ બી હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં નિયમો અને શરતો હતી.પક્ષકારોએ પણ પોતપોતાના મુખ્ય પુરાવા દાખલ કર્યા છે.સમાધાનના હુકમનામા અને મુખ્ય પુરાવાને સ્વીકારીને અદાલતે ઉપરોક્ત સમાધાનના સંદર્ભમાં ચુકાદો અને હુકમનામું પસાર કર્યું છે.જ્યારે સમાધાન હુકમના સંદર્ભમાં ચુકાદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે એવું માનવામાં આવે છે કે સમાધાન હુકમનામાં સમાવિષ્ટ નિયમો અને શરતો ચુકાદા અને હુકમનામાનો એક ભાગ બની જાય છે.આખરે, જ્યારે પક્ષકારો વચ્ચે

સમાધાન ખત અમલમાં મૂકવામાં આવે છે અને જ્યારે અધિનિયમ/૧૯૮૪ની જોગવાઈઓ અને વધુ ખાસ કરીને, કલમ ૧૮ સંહિતાની જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં હુકમના અમલની જોગવાઈ કરે છે, ત્યારે અદાલત પાસે એકમાત્ર વિકલ્પ હતો હુકમનો અમલ કરવો.પ્રાર્થનાઓ માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે અને જ્યારે પ્રાર્થનાના ગુણ અને પરિણામી અનુદાન પર ચુકાદો આવે છે ત્યારે મુદ્દાઓ ઘડવામાં આવે છે.સ્પષ્ટપણે, પક્ષો કોઈ પણ અધિકારોના ચુકાદા માટે ન જવા માટે સંમત થયા છે અને તેના બદલે, પરસ્પર સંમતિ દ્વારા છૂટાછેડા માટે ખતમાં પ્રવેશ કર્યો છે, કરાર મુજબ કાર્ય કરવા અને દસ્તાવેજોને અમલમાં મૂકવાનો સ્વીકાર કર્યો છે.

૩૯. આ તબક્કે, સંબંધિત આદેશ XXI નિયમ ૩૪ હશે જે દસ્તાવેજના અમલના હુકમની જોગવાઈ કરે છે.નિયમ ૩૪ ના પેટા-નિયમ (૬) (એ) માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જ્યાં કોઈ કાયદા હેઠળ દસ્તાવેજની નોંધણી જરૂરી હોય, ત્યાં અદાલત અથવા અદાલતના અધિકૃત અધિકારી, આવા કાયદા અનુસાર દસ્તાવેજની નોંધણી કરાવશે.આમ, જોગવાઈનો આશરો લેવો જોઈતો હતો અને કોર્ટે દસ્તાવેજોના અમલનો નિર્દેશ આપવો જોઈતો હતો.

૪૦. અધિનિયમ/૧૯૫૫ની કલમ ૨૭ અંગે સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિંદ્યાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલની તરફેણ કરતી વખતે, એ નોંધવું જોઈએ કે આ મુદ્દો હવે રેસ ઇન્ટેગ્રા નથી.બાલકૃષ્ણા રામચંદ્ર કદમ વિરુદ્ધ સંગીતા બાલકૃષ્ણા કદમ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નોંધ્યું છે કે કાયદાની જોગવાઈઓ પાછળના વિચારને ધ્યાનમાં લેતા, કલમ ૨૭ ને મર્યાદિત

કરવાને બદલે વ્યાપક અર્થઘટન આપવું પડશે."લગ્ન સમયે અથવા તે વિશે" શબ્દનો અર્થઘટન કરતી વખતે એવું માનવામાં આવ્યું છે અને અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૨૭, માત્ર લગ્ન સમયે પત્નીને આપવામાં આવેલી મિલકતને જ ધ્યાનમાં લેતી નથી, પરંતુ તેમાં લગ્ન પહેલાં અથવા પછી પક્ષકારોને આપવામાં આવેલી મિલકતનો પણ સમાવેશ થાય છે, જ્યાં સુધી તે લગ્ન સાથે સંબંધિત હોય."લગ્ન સમયે અથવા તે વિશેની" અભિવ્યક્તિનો યોગ્ય અર્થ એ થાય છે કે લગ્ન સમયે આપવામાં આવેલી મિલકત તેમજ લગ્ન પહેલાં અથવા પછી પક્ષકારોને આપવામાં આવેલી મિલકત પણ તેમની "સંયુક્ત સંપત્તિ" બની જાય છે, જેનો અર્થ થાય છે કે મિલકતને લગ્ન સાથે જોડાણ હોવાનું શોધી શકાય છે.ફરો ૧૧ નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે: –

“૧૧. અમારા મતે, અદાલતો આ પ્રશ્નમાં તેના સાચા પરિપ્રેક્ષ્યમાં નથી ગઈ.ટ્રાયલ કોર્ટ પ્રતિવાદી-પત્નીના દાવાને નકારી કાઢવા માટે આગળ વધીને જણાવ્યું હતું કે પક્ષકારોના સંપત્તિના અધિકારો સાથે વ્યવહાર કરવા માટે કોર્ટનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી અને પક્ષકારોને તેમના સંબંધિત દાવાઓના સમર્થનમાં પુરાવા રજૂ કરવાની કોઈ તક આપી નથી.ટ્રાયલ કોર્ટના નિષ્કર્ષમાં હિંદુ મેરેજ એક્ટની કલમ ૨૭ની જોગવાઈઓની સ્પષ્ટપણે અવગણના કરવામાં આવી હતી, જે નિશ્ચિતપણે વૈવાહિક કારણમાં હુકમનામું પસાર કરતી વખતે આદેશ પસાર કરવા માટે અદાલતને અધિકારક્ષેત્ર આપે છે.લગ્ન સમયે અથવા તેની આસપાસ રજૂ કરવામાં આવેલી મિલકતના સંદર્ભમાં, જે પતિ અને પત્નીની સંયુક્ત માલિકીની હોઈ શકે છે.ટ્રાયલ કોર્ટના દૃષ્ટિકોણ સાથે સંમત થતાં વિદ્વાન સિંગલ જજ પણ સંપૂર્ણ ભૂલમાં પડી ગયા હતા અને કહ્યું હતું કે પત્ની દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલી મિલકત તેના લગ્ન સમયે તેને રજૂ કરવામાં આવી હતી તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા

નથી.વિદ્વાન એકલ જ્યાયાધીશ તે વતી સામાવાળાની જુબાનીની નોંધ લેવામાં નિષ્ફળ ગયા.વધુમાં, તે મિલકત જે લગ્ન સમયે જ પત્નીને આપવામાં આવે છે.તેમાં લગ્ન પહેલાં અને પછી પક્ષકારોને આપવામાં આવેલી મિલકતનો પણ સમાવેશ થાય છે.જ્યાં સુધી તે લગ્ન સાથે સંબંધિત છે."લગ્ન સમયે અથવા તે વિશે" અભિવ્યક્તિનો યોગ્ય અર્થ એ થાય છે કે તેમાં એવી મિલકતનો સમાવેશ થાય છે જે લગ્ન સમયે આપવામાં આવે છે અને પક્ષકારોને તેમની "તેમની મિલકત" બનવા માટે લગ્ન પહેલાં અથવા પછી આપવામાં આવેલી મિલકતનો પણ સમાવેશ થાય છે.તેનો અર્થ એ થાય છે કે મિલકતને લગ્ન સાથે જોડાણ રાખવા માટે શોધી શકાય છે.આવી તમામ મિલકત કાયદાની કલમ ૨૭ હેઠળ આવે છે.

૪૧. સામેલ મુદ્દાની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ લાગુ થશે નહીં.ઉલ્લેખનીય છે કે, બચ્ચજ નાહર વિરુદ્ધ નીલિમા મંડલ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં, દાવો ગુણદોષ પર નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો.ત્યાં કોઈ દલીલો નહોતી તેથી પ્રતિવાદીને દાવાને નકારી કાઢવાની તક પણ આપવામાં આવી હતી અને રાહત આપવામાં આવી હતી.તેથી સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે દીવાની દાવામાં રાહત માત્ર દલીલોમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓના સંદર્ભમાં જ આપી શકાય છે.સર્વોચ્ચ અદાલતે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે દલીલો અને મુદ્દાઓનો ઉદ્દેશ એ સુનિશ્ચિત કરવાનો છે કે વાદીઓ તમામ મુદ્દાઓ સ્પષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરીને સુનાવણીમાં આવે અને કેસોનું વિસ્તરણ થતું અટકાવે અથવા સુનાવણી દરમિયાન આધારોને સ્થાનાંતરિત કરવામાં આવે.વધુમાં નોંધવામાં આવ્યું છે કે દલીલો કરવાનો ઉદ્દેશ એ સુનિશ્ચિત કરવાનો પણ છે કે બંને પક્ષો એવા પ્રશ્નો વિશે સંપૂર્ણ રીતે વાકેફ

હોય કે જે ઉઠાવવામાં આવે અને તેના પર વિચાર કરવામાં આવે, જેથી તેમને મુદ્દાઓ માટે યોગ્ય પુરાવા અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાની તક મળે.તેથી હાથ પર કેસ નથી, મુદ્દાઓના ચુકાદા વિના સંમત શરતો પર પરસ્પર સંમતિ દ્વારા આપવામાં આવેલ છૂટાછેડા છે.ટ્રોજન એન્ડ કંપની વિ. ના કેસમાં ચુકાદો. આર. એમ. એન. એન. નાગપ્પા ચેટ્ટિયાર (સુપ્રા) પણ લાગુ નહીં થાય કારણ કે રાહત પક્ષકારોની દલીલોની બહારના આધારો પર આપવામાં આવી હતી.હાથ પરની હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, અકેલા લલિતા વિરુદ્ધ કોંડા હનુમંત રાવ (સુપ્રા) તેમજ કે. આર. ના કેસમાં ચુકાદાઓ. સુરેશ વિ. આર. પૂર્ણિમા (ઉપરોક્ત), પણ કોઈ મદદરૂપ થશે નહીં.

જરૂર. એ નોંધવું જોઈએ કે સુનાવણી દરમિયાન, અરજદારે આ અદાલત સમક્ષ જાહેરાત કરી છે કે દીકરીના નામે દર મહિને નિયમિતપણે રૂ. ૫,૦૦૦/- નું રોકાણ કરવામાં આવે છે.વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી તનયા શાહે અરજદારની વધુ સૂચનાઓ પર જણાવ્યું છે કે રૂ.૧,૦૦,૦૦૦/- ની રકમ પાંચ વર્ષના લોક-ઈન સમયગાળા સાથે અગાઉથી રોકાણ કરવામાં આવશે અને પુત્રી "મિલોની" તેને પાછી ખેંચવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે, જે બંને માતા-પિતાની સંયુક્ત સહી દ્વારા હશે.ઉપરાંત, અન્ય રૂ.૧૦,૦૦,૦૦૦/- ની એસ.આઈ.પી.નું રોકાણ આ સમયગાળા/૨૦ મહિનામાં એટલે કે રૂ.૫૦,૦૦૦/- દર મહિને કરવામાં આવશે.આ અદાલતે અરજદારને રકમ પર પુનર્વિચાર કરવાની જરૂર હતી અને અરજદાર હવે પાંચ વર્ષના લોક-ઈન સમયગાળા અને ૧૫ વર્ષની વય સુધી ઉપાડ સાથે અગાઉથી રોકાણ કરવા માટે રૂ.૨૦,૦૦,૦૦૦/- માટે સંમત થયા

છે.૨૦ મહિનામાં ફેલાયેલી અન્ય રૂ.૧૫,૦૦,૦૦૦/- ની એસ.આઈ.પી., એટલે કે દર મહિને રૂ.૭૫,૦૦૦/- તેણીના નામે રોકાણ કરવામાં આવશે.એ સ્પષ્ટ કરવાની જરૂર નથી કે અરજદારે આ નિવેદનનું નિષ્ઠાપૂર્વક પાલન કરવું જોઈએ.

૪૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, એક્ઝિક્યુશન પિટિશન નં. ૨૩/૨૦૨૧ માં પસાર કરવામાં આવેલા વાદગ્રસ્ત હુકમને રદ કરવામાં આવે છે અને તેને અલગ રાખવામાં આવે છે. કાર્યકારી અદાલતને તે મુજબ હુકમનામું અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. ફ્રસ્ટ અપીલ સફળ થાય છે અને તે મુજબ તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

૪૪. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી, જો કોઈ હોય તો, તરત જ સંબંધિત અદાલતમાં પરત મોકલવામાં આવે.

(ન્યાયમૂર્તિ સંગીતા કે. વિશેન)

(ન્યાયમૂર્તિ નિષા એમ. ઠાકોરે)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to

understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.